

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

4 IZ OBČINE

Občina Renče-Vogrsko postaja pametna občina – trenutno izvajanje in načrti Občine Renče-Vogrsko

12 KAKO SMO PRAZNOVALI

Božično-novoletna kotalkarska revija Ledeno kraljestvo in 30. obletnica delovanja Kotalkarskega kluba Renče

42 KULTURA

Vogrinski časi – zbornik in zgoščenka ob 90. obletnici Pihalnega orkestra Vogrsko

Kazalo

Beseda uredništva	stran	2
Županova beseda	stran	3
Iz občine	stran	4
Iz krajevnih skupnosti	stran	8
Kako smo praznovali	stran	12
Šola in vrtec	stran	26
Šport in rekreacija	stran	35
Kultura	stran	40
Društva	stran	45
Povedali so nam	stran	46
Zgodovina naših krajev	stran	47
Dogodki	stran	50
Dobro je vedeti	stran	52
Zdravje je vrednota	stran	55
Obvestila	stran	57
Razvedrilo	stran	58
Obvestila	stran	59

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov *Občinskega lista*, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1500.

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga
Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica,
Vesna Pahor, Anja Ličen, Irena Rován, Jasna Živec, Renata
Tischer in Jože Ropoša

Lektoriranje: Anja Nikolavčič

Strokovni članki niso lektorirani s strani našega lektorja.

Oblikovanje in grafična postavitve: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Grafika Soča d.o.o.

Datum izida glasila: 16. marec 2023

Spoštovani bralec

Poglej, POMLAD se prebuja!

Kako lepo je, ko te zjutraj objame sonce in tiho zašepeta:

»Poglej, danes je čas za nove trenutke, nova doživetja,
nove spomine!«

V tistem drobcenem mozaiku časa
ti vlije prav posebne čarovnije!

Pravi: »Poglej, POMLAD se prebuja!«
Vsepovsod je ljubezen!

Cvetlice vstajajo iz temne prsti zemlje in
se poslavljajo iz sanj zimskega počitka.

Objamejo nas s svojimi barvami in nežno pobožajo dušo,
ki hrepeni po cvetju, jutranji megli, zvezdnatih nočeh,
nebu nasmehov,

zaljubljenosti, vonju dežja in svetlobi.

Svetloba pomladi – najbolj prestižno zlato na Zemlji!

Ti čudoviti trenutki so samo tvoji.

Ustvarjaj jih po posluhu svojega srca in
dovoli, da tvoja sreča vstaja s Soncem!

Le kaj moraš narediti, da boš vse to lahko občutil?

Ustaviti vrtiljak življenja,
ki se v današnjem ritmu vrtil hitro, prehitro.

Zakaj?

Da boš imel dovolj časa

za vsa ta drobcena pomladna občutja,

da se boš lahko dotaknil neskončnosti barvnih doživetij in
boš v danem trenutku preprosto le TI.

Prisluhni ...

Ali slišiš glas drobnih ptic,

ki te radostno pozdravljajo v novo jutro?

Prepevajo ti pesem o pomladi,

ki govori o tem, kako lep je lahko ta svet.

Sedaj pa tudi ti poleti za njimi in

se jim prepusti, da te vodijo na pravo pomladno pot. •

 Anja Ličen

Županova beseda

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Veseli me, da bo notranjost Zadružnega doma Vogrsko kmalu zasijala v svoji prenovljeni podobi in bo ponovno namenjena odličnemu delovanju vogrinskih društev.

Zaselek Jugovec na Vogrskem dobiva več kot zaslužen vodovod. Zaključena so dela na vodovodu v Dolinah v Volčji Dragi, nadaljevali bomo z izgradnjo novega vodovoda v Oševljeku.

Direkcija za infrastrukturo RS nadaljuje z deli v Volčji Dragi z rekonstrukcijo državne ceste nad železniškim nadvozom, pričela pa je z rekonstrukcijo državne ceste v Bukovici (Britof) proti Biljam. Na tej relaciji bosta urejena pločnik in avtobusno postajališče.

Odprtih investicij je veliko, obenem se zavedam, da na reševanje čaka še kar nekaj nerešenih problematik. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da smo mlada občina, ki se še oblikuje in ureja tisto, kar je bilo dolgo spregledano. Če vsak izmed nas doprinese razumevanje, preudarnost in željo k sodelovanju za skupno dobro, bomo lahko še bolj ponosni na občino, v kateri živimo.

Spoštovane občanke in spoštovani občani,

po praznično obarvanem decembru smo leto 2023 začeli s svežim zagonom. Po občini nadaljujemo z več gradbišči, ki zagotovo zaznamujejo sedanost, a obenem skrbijo za našo prihodnost.

Nadaljujemo z deli na največjem občinskem projektu – postavitve kanalizacije in vodovoda poteka po Renčah in Bukovici. Dodatno urejamo tudi odseke za ureditev vodovoda, fekalnega kanala in meteor-nih voda. Zavedam se, da dela in z njimi povezani obvozi zahtevajo veliko mero strpnosti. Naprošam vas za razumevanje in se vam zanj že vnaprej zahvaljujem.

Za zaključek vam želim, da nadaljujete leto z enakim zagonom, kot ste ga začeli. Naj vas daljši in toplejši dnevi zvabijo v lepo, zeleno okolje naše občine, v katerem vam želim veliko veselja in prijetnega počutja. •

vaš župan
Tarik Žigon

Občina Renče–Vogrsko postaja pametna občina – trenutno izvajanje in načrti Občine Renče–Vogrsko

Koncept pametnih vasi in mest ali boljše skupnosti prinaša občanom nove storitve, ki prispevajo k boljšemu in kvalitetnejšemu sobivanju vseh občanov. Temelji na skupku enostavnih naprav, ki zaznavajo in merijo stanja. Rezultate sporočajo preko ustreznega komunikacijskega omrežja v »vsevedni« računalniški oblak, kjer se podatki ustrezno obdelujejo, analizirajo in shranjujejo. Če poenostavimo, je pametna občina sestavljena iz:

- IoT naprav, ki merijo in zaznavajo stanja okoli sebe
- namenskega komunikacijskega omrežja
- računalniškega oblaka, v katerem se vsi zbrani podatki obdelujejo
- občanov, ki rezultate obdelav uporabljajo posredno ali neposredno

Primer sklopa pametne občine

To lahko preprosto ponazorimo na primeru pametnih posod za odpadke:

- IoT naprava meri nivo odpadkov v posodi
- preko namenskega komunikacijskega omrežja sporoča komunalni službi, koliko odpadkov je v posodi
- ko je posoda skoraj polna, proces v računalniškem oblaku sproži alarm in komunalna služba uvrsti posodo na seznam za praznjenje, še preden je posoda prepolna
- občani so na tak način deležni storitev komunalne službe na višjem nivoju brez slabe volje zaradi prepolnih posod

Koristi funkcij pametnih občin

Opisani primer prinaša več koristi:

- občani niso nezadovoljni zaradi prepolnih posod, ker je storitev komunalne službe boljša
- odpadki se ne raztresajo iz prepolnih posod, kar je pomembno z ekološkega vidika
- optimizirano praznjenje prispeva k nižanju stroškov komunalnih podjetij
- zaradi optimiziranega praznjenja je manj dostopov do ekoloških otokov, kar znižuje prometno gnečo, hrup in

onesnaževanje zaradi vozil za odvoz odpadkov

Pametna občina nudi še veliko več takih storitev, kjer imajo korist odjemalci in ponudniki.

Konkretni primeri uporabe

Za lažje razumevanje koncepta pametne občine podajamo nekaj primerov, kjer gradimo pametno občino z monitoringom:

- zasedenost parkirišč in intervencijskih poti
- tekočine v različnih rezervoarjih
- ustreznost kopalnih voda
- koncentracija CO₂ v vrtcih in šolah
- pritisk tekočin in plinov v ceveh
- zalivalne vode iz zalivalnih sistemov (Vogršček)
- štetje obiskovalcev turističnih točk in znamenitosti
- nadzor izrabe naravnih virov, športnih in turističnih objektov
- sistem pametnih termostatskih glav za ogrevanje in hlajenje
- odčitavanje porabe vode v realnem času
- temperatura in vlaga v gozdnatih področjih z namenom zgodnjega zaznavanja požarne nevarnosti
- pametne vtičnice za vklop, izklop in meritev porabe električne energije

Komunikacijska infrastruktura

Občina Renče-Vogrsko je v zadnjem letu v sodelovanju z **Inštitutom XIRIS** in **TTN skupnostjo Nova Gorica** zgradila namensko komunikacijsko infrastrukturo, ki temelji na komunikacijskem protokolu LoRaWAN. Kratica predstavlja način komunikacije, ki je posebej prilagojen podpori pametnim vasem in mestom. LoRaWAN komunikacijski protokol – ali enostavnejše govornica – je bil razvit za prenos majhnih količin podatkov na relativno velike razdalje, ki se gibljejo od nekaj kilometrov do nekaj sto kilometrov. Komunikacijske naprave, ki govorijo tako govornico, imajo izjemno majhno oddajno moč, zaradi česar dosegamo avtonomijo merilnih mest okoli pet ali več let. Pomembna lastnost take komunikacije je majhna stopnja sevanja, ki ne škoduje živim bitjem. Moč sevanja je namreč stokrat manjša kot pri navadnem mobilnem telefonu.

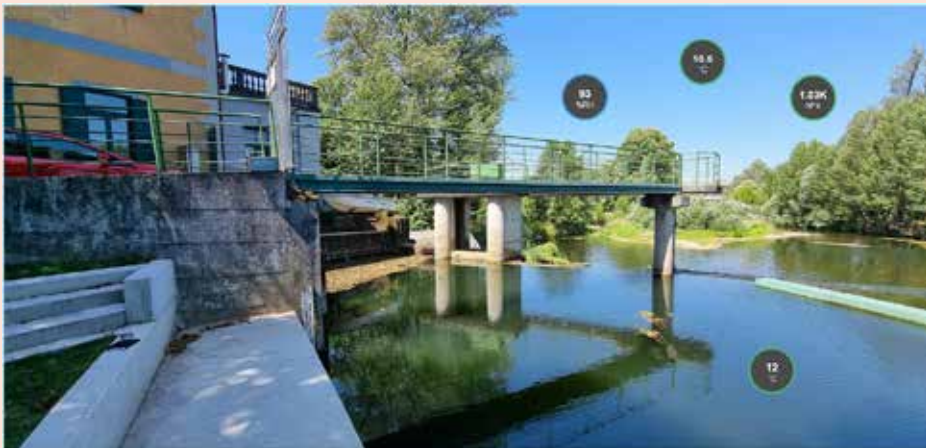
V praksi lahko na območju naše občine vsako parkirno mesto, vsako javno svetilko, vsak števec vode in vsak električni števec opremimo s komunikacijsko enoto ali pametnim merilnikom, pa še vedno ne bomo prišli do meja zmogljivosti.

Slika 1: Monitoring zbranega odpadnega jedilnega olja.

Slika 2: Spreminjanje koncentracije CO₂ v pisarniškem prostoru.

Pomen za občane

Za občane je najpomembnejše, da je Občina zgradila odprto komunikacijsko infrastrukturo, ki jo lahko občani že v tem trenutku brezplačno uporabljajo. Vsakdo lahko prosto dostopa do omrežja, ki mu nudi prenos podatkov o zalivanju, motnosti vode iz napajalnega sistema, krmiljenja pametne vtičnice in še mnogo drugih funkcij. Pri izjemnih lastnostih razširjanja tovrstnih radijskih valov je le domišljija meja, na kakšen način si bomo pomagali in poenostavili vsakdanjik. Naj navedemo le nekaj idej:

- brezžično magnetno stikalo za nadzor vrat, oken, vhodov, odprtini
- pametna vtičnica za merjenje porabe in oddaljeni nadzor porabe, vklopa in izklopa

- senzor premika in svetlobe za zaznavanje, beleženje in alarmiranje
- senzor prisotnosti za inteligentno prepoznavanje zasedenosti prostorov
- pametni gumb za upravljanje enostavnih funkcij
- merilnik temperature in vlage za nadzor mikroklima ali zunanje klime
- merilnik kvalitete zraku v notranjih prostorih
- senzor za ploskovno/točkovno zaznavanje vode kot detekcijo razlitja tekočin
- senzor za merjenje nivoja tekočin v raznih posodah

Trenutno je področje občine Renče-Vogrsko in okolice pokrito s štirimi komunikacijskimi prehodi, ki sta jih postavila Inštitut XIRIS in TTN skupnost Nova

Gorica. S tem smo dosegli zelo dobro pokritost, seveda pa v bodoče predvidevamo širitev s ciljem boljše in širše pokritosti. V preteklem letu smo že zabeležili precejšnjo rast količine podatkov, ki se prenašajo preko obeh komunikacijskih prehodov. To pomeni, da občani že začenjajo uporabljati tovrstno komunikacijo.

Inštitut XIRIS je izdelal pilotski projekt, v katerem nadzoruje posodo za odpadno jedilno olje poleg šole v Renčah. S tem so nam na voljo podatki o zbrani količini olja v realnem času, hkrati pa optimiziramo praznjenje posode, saj jo praznimo le, ko je

polna. S tem zagotavljamo, da ni prepolna, da se olje ne prelija in seveda da občani lahko vedno odtočijo svoje odpadno jedilno olje.

Meritev kvalitete vode reke Vipava

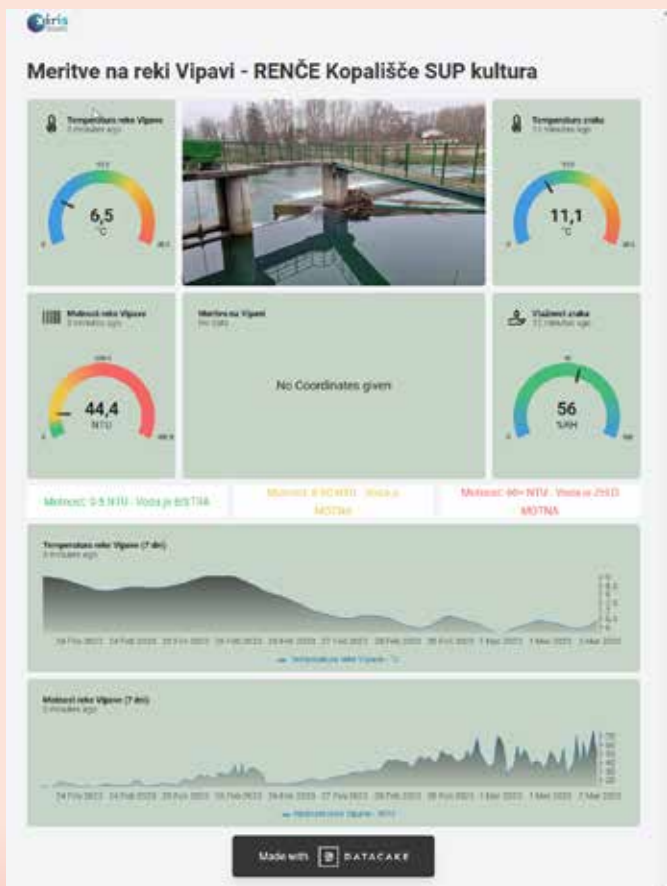
Konec decembra 2022 pa je Občina Renče-Vogrsko na jezu v Renčah namestila merilnik na reko Vipavo. Merilnik tako vsakih 15 minut pošlje na spletno stran podatke o temperaturi in relativni vlažnosti zraka, vode in motnosti vode. Podatki so dosegljivi na občinski spletni strani <https://www.rence-vogrsko.si/za-obcane/meritve-na-reki-vipavi/>.

Želja je, da v bližnji prihodnosti prijavimo skupni projekt digitalizacije reke Vipave in po možnosti pridobimo evropska sredstva, ki bi za cilj imel predvsem varnost občanov v smeri alarmiranja pri poplavah ter monitoring pritokov reke Vipave in meritve onesnaženosti in kakovosti kopalne vode. Prav tako je zanimiv monitoring vode iz zalivalnega sistema Vogršček.

Zaključek

Občina Renče-Vogrsko je z začetno izgradnjo zgodaj stopila na pot pametnih skupnosti, hkrati pa občanom ponudila izjemno brezplačno storitev. Komunikacijsko omrežje LoRaWAN je namreč prosto dostopno posameznikom kot gospodarskim subjektom. Za njegovo uporabo potrebujemo komunikacijsko enoto, ki je hkrati merilno mesto, in računalnik, na katerem potem pregledujemo zajete podatke. Podatki so skoraj poljubne fizikalne količine, kot so temperatura, vlaga, zračni pritisk, koncentracija prašnih delcev, koncentracija CO₂ v prostoru, vlažnost zemlje, poraba električne energije, onesnaženost vode in še veliko drugih. •

 Občinska uprava
 arhiv Občina Renče-Vogrsko

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Dvig zastave ob praznovanju dneva samostojnosti in enotnosti

V nedeljo, 18. decembra, je pred Kulturnim domom Bukovica potekal tradicionalni dvig zastave ob praznovanju dneva samostojnosti in enotnosti.

Program so oblikovali **Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo "Veteran" Nova Gorica** in **učenci Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče**. Program je povezoval **Tai Žnidarčič**. Navzoče je pozdravil in nagovoril **Tarik Žigon**, župan Občine Renče-Vogrsko. V nagovoru je poudaril pomen vrednot, kot sta samostojnost in enotnost, ki dandanes nista več tako samoumevni. Dodal je, da tudi prireditev ob dvigu zastave pripomore pri ohranjanju omenjenih vrednot. Obenem se je zahvalil vsem organizacijam, ki ohranjajo zgodovino, in navzočim voščil lepe praznike. •

✍ Občinska uprava
📷 Foto Čotar

Dobrodelna gledališka predstava za gasilce PGD Renče–Vogrsko

Lions klub Vogrsko že vrsto let s pomočjo **Občine Renče-Vogrsko** v Kulturnem domu Bukovica organizira dobrodelno gledališko predstavo za pomoč pomoči potrebnim. Istočasno na predstavi podelimo priznanja otrokom – šolskim finalistom za udeležbo na svetovnem likovnem natečaju Plakat miru Lions kluba International – in pripravimo razstavo njihovih likovnih del.

V zadnjem likovnem natečaju smo sodelovali z **OŠ Kanal, Dornberk** in **Branik**. Tradicionalno je v natečaj vključena tudi OŠ Renče, ki pa se zadnjega natečaja ni mogla udeležiti zaradi menjave učiteljskega kadra likovnega pouka. Predstavo smo izvedli 16. februarja. **Gledališko društvo Kontrada** iz Kanala je brezplačno odigralo komedijo **PET žensk.com** in navdušilo številno občinstvo. Po podelitvi priznanj otrokom smo si skupaj z gasilci ogledali film **Požar na Krasu**. Prejemnika donacije smo v klubu določili že sredi uničujočega požara lani poleti, ko smo se takoj vključili v pomoč gasilcem **PGD Renče-Vogrsko**. V čast in veselje nam je bilo izkupiček predstave z dodatnim klubskim prispevkom, skupaj v višini 2.000 evrov, podeliti PGD Renče-Vogrsko za nakup v požaru iztrošene opreme. Na prireditvi so navzoče pozdravili in nagovorili predsednica LK Vogrsko **Nadja Kranjc**, župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon** in guverner Zveze Lions klubov Slovenije **Radovan Pušnar** (član LK Vogrsko), ki je naznanil, da se lahko po sprejetju sanacijskega načrta za Kras pričakujejo dodatne aktivnosti Lions klubov. •

 Lions klub Vogrsko
 arhiv Lions klub Vogrsko

Krajevna skupnost Bukovica–Volčja Draga

Z zadnjimi lokalnimi volitvami smo v preteklem letu dobili nov svet **Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga**, ki ga sestavljajo **Mitja Gregorič, Gaja Komel, Tatjana Mozetič, Vanda Ožbot, Tine Rovnan** in **Tanja Vodopivec**. Krajevna skupnost je lokalna upravna enota, ki predstavlja enega od temeljev samoupravnega sistema v Sloveniji. Naš namen je zagotavljanje učinkovitega upravljanja in razvoja lokalnega okolja, promocija lokalne skupnosti in krepitev povezav med prebivalci ter spodbujanje participacije državljanov pri odločanju o zadevah, ki zadevajo njihov vsakdan.

Kot člani krajevne skupnosti bomo sodelovali pri načrtovanju lokalne infrastrukture in drugih javnih projektov, ki so pomembni za lokalno skupnost. Naše vodilo bo izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev, predvsem z vključevanjem v projekte za izboljšanje javnega zdravja, kulturnih dogodkov, športnih prireditev in drugih aktivnosti.

Verjamemo v rek »V slogi je moč«, zato bomo spodbujali sodelovanje med prebivalci in vključevanje sokrajanov v proces odločanja o zadevah, ki zadevajo njihov

Nov svet Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga. Na fotografiji manjka Vanda Ožbot, ki se fotografiranja ni mogla udeležiti.

vsakdan. Z organizacijo srečanj bomo pripravili lokalni program dela, ki bo temeljil na mnenju in predlogih prebivalcev in bo služil kot podlaga za izvajanje konkretnih ukrepov in projektov.

V sodelovanju z Občino Renče-Vogrsko in novoizvoljenim občinskim svetom si bomo prizadevali za promocijo lokalne skupnosti in kulture ter krepitev povezav med prebivalci. Pri tem bomo usmerjeni v sledeče cilje:

1. Trajnostni razvoj: zavedamo se pomembnosti trajnostnega razvoja in

si prizadevamo za razvoj trajnostne infrastrukture, kot so kolesarske steze, zeleni pasovi in javni prevoz.

2. Razvoj turizma: tako območje naše krajevne skupnosti kot območje celotne občine imata velik turistični potencial zaradi svoje lege pod čudovitim Krasom in ob reki Vipavi. Cilj je razviti turistično infrastrukturo, ki bo privabila obiskovalce, hkrati pa ohranjala naravno in kulturno dediščino območja.
3. Ohranjanje kulturne dediščine: cilj je obnoviti kulturne spomenike in spodbujati kulturne dejavnosti, ki bodo ohranjale tradicijo in identiteto krajevne skupnosti.
4. Razvoj kmetijstva: prizadevamo si za razvoj kmetijstva in pridelavo lokalne hrane. Cilj je spodbujati trajnostno kmetijstvo in ustvarjanje novih delovnih mest v kmetijskem sektorju.
5. Razvoj športa: Krajevna skupnost si prizadeva za razvoj športne infrastrukture in spodbujanje športnih dejavnosti. Cilj je zagotoviti možnosti za rekreacijo in športno udejstvovanje vseh prebivalcev, predvsem mladih.
6. Kvalitetna javna služba: prizadevamo si za zagotavljanje kvalitetnih javnih storitev, saj jih primanjkuje v celotni občini.

Vsa vaša vprašanja in predloge sprejemamo na elektronski naslov: ksbukovica.vd@gmail.com ali na telefonsko številko: 031 370 553. ●

 in KS Bukovica-Volčja Draga

Krajevna skupnost Vogrsko

Lokalne volitve prinesejo nove upe, nov veter s svežo ekipo in novimi idejami. Z zadnjimi smo v **KS Vogrsko** dobili novo ekipo: predsednika **Valterja Gorjana**, podpredsednika **Samuela Baša**, člane **Branko Černe Česnik**, **Mojca Šušmelj**, **Nejo Podgornik**, **Zorana Fornazariča** in **Marka Furlana**. Tajniška dela je prevzela **Nives Derman**.

Prvi sestanek je že za nami, ko smo se najprej lotili konstituiranja KS Vogrsko s funkcijami članov. Predhodni predsednik **Nejc Gorjan** je podal poročilo dela KS v preteklem obdobju, kar je osnova za delo naprej in nove načrte. Porajale so se že nove ideje, kako naprej in predvsem kako se še bolj približati vaščanom in njihovim željam, da bo življenje na Vogrskem postalo bolj povezano in prijetno za sobivanje vseh generacij.

Želimo si, da zaupanje, ki nam je bilo dano, uresničimo skupaj z vami, Vogrini, zato že sedaj vabimo vse sovaščane, da se obrnete na nas z mnenji, predlogi, željami, pobudami, ki jih bomo obravnavali v sklopu naših sej, in naredili bomo vse, da najdemo pot do njihove uresničitve.

Vse krajanke in krajanje, ki imate kakršne koli predloge za razvoj kraja ali probleme, ki bi jih želeli reševati preko KS, vabimo,

da se nam oglasite:

- direktno dogovarjanje s predsednikom KS (Valter Gorjan): vsak torek med 17. in 19. uro na telefonski številki 040 162 202;
- komunikacija preko e-pošte na naslovu krajevnskupnost.vogrsko@gmail.com;
- osebni pogovor (po predhodnem dogovoru) v prostorih Zadružnega doma Vogrsko.

Glede delovanja KS Vogrsko se lahko obrnete na posamezne člane, ki pokrivajo posamezna območja (zaselke) Vogrskega.

Za zadružni dom sta zadolžena Samuel Baša in Zoran Fornazarič, za pokopališče Valter Gorjan.

Se že veselimo skupnih korakov in druženja. •

 Nives Derman
 arhiv KS Vogrsko

IME IN PRIIMEK	FUNKCIJA	ZADOLŽEN ZA
Valter Gorjan	predsednik	Jazbine
Samuel Baša	podpredsednik	Stara Gora 2 (od Šavorja (hišna št. 147) do kraja Stara Gora (hišna št. 144))
Branka Černe Česnik	članica	Brje (od Lojzkota (hišna št. 30) do Cenciča (hišna št. 61 A))
Mojca Šušmelj	članica	Britof
Marko Furlan	član	Dombrava, Brje (od železniške postaje do Brlinčka (hišna št. 29))
Neja Podgornik	članica	Mali Dunaj
Zoran Fornazarič	član	Lijak, Stara Gora (od Smodina (hišna št. 131) do Vojka Mikuža (hišna št. 150 A))

Krajevna skupnost Renče

Pozdravljeni, krajanjani.

Nov sestav **KS Renče** vas lepo pozdravlja. Cilji našega delovanja so sodelovanje, povezovanje in dostopnost. Smo vezni člen med potrebami in željami krajanov ter občino, ki ji podamo predloge in se jih po najboljših močeh trudimo uresničiti.

Zato verjamemo, da le s konstruktivnim skupnim delovanjem lahko dosežemo najboljše za vse nas. Kaj zmoremo s skupnim sodelovanjem in povezanostjo krajanov, smo skupaj z vašo pomočjo dokazali na prireditvi v decembru. Zato si tudi v prihodnosti želimo velike udeležbe in sodelovanja krajanov, saj so dogodki namenjeni vsem generacijam. V februarju smo izvolili novega tajnika in skrbnika KS Renče ter določili predstavnike posameznih zaselkov KS Renče. Ti bodo vezni člen za podajanje in predajanje informacij in predlogov. Smo tudi kontaktni člen za vse vaše predloge. Vsak izmed članov naj bo člen med krajanjani, KS Renče in občino. Zato smo si zadali letna srečanja po posameznih zaselkih, da se krajanjani med seboj bolje spoznajo in povežemo kot skupnost.

Vloge članov:

- predsednik KS Renče: **Alan Čoha**
- podpredsednica KS Renče: **Teja Pahor**
- tajnica KS Renče: **Maja Zorn**
- skrbnik KS Renče: **Domen Gregorič**

Predstavniki po zaselkih:

- Arčoni: Alan Čoha, Maja Zorn
- Martinuči: Domen Gregorič
- Merljaki: **Vasja Miklavčič**
- Lukežiči: **Marko Krpan**
- Oševljek: **Alan Rijavec**
- Trg: **Evelina Černe**
- Mohorini: Maja Zorn
- Tureli: Alan Čoha
- Renški podkraj: **Gaia Ožbot**
- Žigoni: Domen Gregorič, Teja Pahor
- Vinišče: Teja Pahor

Kontaktirajte nas lahko na ksrence@rence.si

ali na telefonsko številko 041 799 854. Lahko pa nas obiščete tudi med uradnimi urami, ki bodo vsak torek med 18. in 19. uro v prostorih KS Renče. Člani smo mladi in zato željni novih izkušenj in znanj. Zato se veselimo vaših predlogov in konstruktivnih mnenj. Samo s sodelovanjem in skupnimi močmi zmoremo več.

Lepo vas pozdravljamo in želimo le najboljše.

 in KS Renče

Obnovitev zaobljube pobratenja v Štarancanu

Obeležili smo 45. obletnico pobratenja med **Občino Štarancan** in **Krajevno skupnostjo Renče**. V juliju smo gostili prireditev pri nas v Renčah, v oktobru pa to obnovili še v pobrateni občini Štarancan.

V Štarancanu smo se 21. oktobra zbrali na prireditvi ob ponovnem podpisu listine o pobratenu. **Tarik Žigon**, župan Občine Renče-Vogrsko, **Riccardo Marchesan**, župan Štarancana, in **Florida Petelin**, takratna predsednica KS Renče, so v slavnostnih nagovorih izpostavili pomen pobratenja v luči novejših pozitivnih, a tudi zaskrbljujočih dogodkov v svetu in naši bližini. Omenjali so zlasti terorizem, obnavljanje mej in netenje sovraštva med ljudmi. Podčrtali so daljnovidnost snovalcev pobratenja, ki so zasnovali pot prijateljstva, sodelovanja in miru, torej vrednot, ki jih moramo nenehno utrjevati in prenašati na mlade.

V petinštiridesetih letih so se med krajeva odvijale številne aktivnosti in uresničile mnoge pobude, ki so zbližale prebivalce in institucije. Borčevska, dobrodelna in razna interesna združenja, krvodajalci in Rdeči križ, upokojenci, slikarke ter druga kulturna in športna društva, učenci in šolniki si prizadevajo za trajno sodelovanje s sorodnimi organizacijami v obeh krajih. »Pobratenje se zdi kakor zaveza, da otroke pripravimo na odgovorne izbire za svet, ki ga bodo nekoč živeli in ustvarjali tudi brez nas,« je v svojem govoru poudarila Florida Petelin.

Da bi razumeli pomen izbire pobratenja obeh krajev, moramo seči v preteklost, v dneve, ko je v naših krajih divjala druga svetovna vojna in so ljudje trpeli ne le pomanjkanje, ampak tudi okupatorjevo

ustrahovanje, ponižanja in krivice. Prav v tem času so nastala velika dejanja poguma in prijateljstva preprostih ljudi, ko so se slovenski in italijanski partizani z ramo ob rami borili za boljši jutri, svobodo in pravičnejši svet.

Kulturni spored je bil pester in vsebinsko bogat. Na začetku sta se nam predstavili mladi pevki skupine **ISIS BEM ENSEMBLE Francesca Rachele Galioto** in **Alessia Giliberto**. Dokazali sta izjemno umetniško moč in prepričljivo interpretacijo. Nadaljevali so pevci **Moškega pevskega zbora Provox** pod vodstvom **Mateja Petejana**, ki vedno navdušijo občinstvo z ubranim in do src segajočim petjem. Tudi dirigent **Dimitri Candoni** in pevci **moškega pevskega zbora Edi Forza** so nam pripravili pester nabor pesmi in z veseljem smo jim prisluhnili.

Takratna predsednica KS Renče Florida Petelin je v spomin na obnovljene vezi prijateljstva in sodelovanja podarila županu Riccardu Marchesanu sliko naše slikarke **Heme Jakin**, na kateri je upodobljen renški most. Za vse, ki boste želeli izvedeti več o pobratenu, ponovno navajamo internetni naslov: www.rencestaranzano.eu.

predvsem dogovor o plodnem in ustvarjalnem uresničevanju zamisli snovalcev pobratenja z dodajanjem novih vsebin, skladnih s potrebami ljudi in okolja sredi pisane palete priložnosti, ki jih prinašata nov čas in družbeni razvoj.

Prireditve so v veselem vzdušju prisrčno zaključili otroci Osnovne šole Renče pod mentorstvom psihologinje **Branke Pregelj Arčon**. Učenci so v recital povezali pesmi različnih slovenskih pesnikov, ki so jih obogatili z italijanskimi otroškimi zborovskimi pesmicami in plesom. Nastopali so: **Metka Arčon, Nace Blažica, Eneja Gorkič, Katarina Ledinek Lozej, Klara Saksida, Anika Stres, Tia Štimnikar, Minea Trojer Smrečnik, Tisa Turel** in **Tjaša Vogrič**. Za ozvočenje je skrbel **Tim Berginc**. Tako doživet in lep nastop je presenetil občinstvo in otroci so poželi bučen aplavz.

Prepričani, da je slovesnost utrdila vezi med krajeva, smo druženje nadaljevali v sproščenem in prijetnem razpoloženju. V pogovorih, obujanju spominov in rojevanju novih pobud, se je spontano izoblikovala skupna želja, da bi bilo takšnih in podobnih srečanj čim več tudi v prihodnje. ●

✍ in 📷 Vesna Pahor

Ni prvič, da obnavljamo potrditev zapisanega dokumenta, ki je v strnjeni besedi povzel smisel in namen našega pobratenja. Podpis listine z obnovitvijo zaobljube o nadaljnjem tesnem sodelovanju nikakor ni le simbolično dejanje, ampak je

Božično–novoletna kotalkarska revija Ledeno kraljestvo in 30. obletnica delovanja Kotalkarskega kluba Renče

Kotalkarski klub Renče je ravno v času, ko se je leto 2022 iztekalo, dopolnil 30 let. Vsa leta od ustanovitve kluba dalje smo leto zaključili tako, da smo v predbožičnem času uprizorili božično-novoletno kotalkarsko revijo. Žal smo bili zadnji dve leti zapored našo predstavo primorani izpustiti. To smo močno obžalovali, saj je bila prireditev za nas vselej dogodek, ki je predstavljal zaključek naše vsakoletne dejavnosti, čas sprostitve, brezskrbnosti in druženja, izjemnega sodelovanja in izmenjave mnenj, predvsem pa krepitve duha, potrpežljivosti in strpnosti ter solidarnosti med vsemi akterji.

Po obdobju, ki je zaznamovalo celotno skupnost in ne le nas, smo v leto 2022 vstopili pozitivno naravnani, z močno vero in veliko željo, da se bo leto lahko zaključilo tako, da bomo našo tradicionalno prireditev lahko izpeljali, še posebej tudi zato, ker smo želeli obeležiti jubilejno, 30. obletnico ustanovitve Kotalkarskega kluba Renče.

In postorili smo čisto vse, kar je bilo v naših močeh, da smo izpeljali našo tradicionalno kotalkarsko revijo ter s prijetnimi nastopi in primerno glasbo vsem skupaj polepšali predpraznični čas. Vrnili smo se nekako v zagon, ki nas je družil in krasil še pred pandemijo, in se potrudili ponovno

z uprizoritvijo predstave, vsem otrokom dobro poznane pravljice Ledeno kraljestvo – *Frozen*.

S pravljичno zgodbo, ki je nastala po navdihu iz pravljice Hansa Christiana Andersena *Snežna kraljica*, o kraljičnah Ani in Elsi, ki nam sporočata, kako pomembno je premagovati strah in odkrivati pravo ljubezen, smo gledalce želeli popeljati v sanjski čarobni svet ledu, mraza in snežink ter tudi veselja in toplote, predvsem pa srčnosti.

Uprizorili smo čarobno zgodbo, ki pripoveduje o neustrašni princesi Ani, ki se v družbi krepkega prenašalca ledu Krištofa, njegovega zvestega severnega jelena Svena in naivnega snežaka Olafa, odpravi iskat svojo sestro Elso, ki je s svojo magično močjo nenamerno prinesla večno zimo v kraljestvo, v katerem sta kraljevala sreča in veselje. Elsa, ki izgleda zelo mirna, samozavestna in prijazna, v resnici živi v strahu, saj ima prirojeno čarobno moč, s katero ustvarja sneg in led. Nekega dne med sproščeno in radostno otroško igro nehote povzroči hudo nesrečo, ko z ledeno čarovnijo zadane sestro Ano v glavo. Elsin stiska je z vsakim dnem večja, saj svoje moči ne zna obvladovati in tako od velikega

vznemirjenja odene kraljestvo Arendel v večno zimo in zbeži v svoje začarano ledeno kraljestvo na ledeni gori. Princesa Ana hrepeni po druženju s sestro Elso in si zelo prizadeva popraviti narejeno škodo. Odločena je, da bo rešila tako kraljestvo kot svojo družino, zato sestro vztrajno išče. Na dolgem potovanju Ana s svojimi prijatelji sreča metulje, čebele, rože, smreke in čarobne trole. Bori se z volkovi, snežnim metežem in ledeno pošastjo, a s svojo srčnostjo in ljubeznijo premaga vse prepreke in osvobodi sestro hudega strahu.

Celotno koreografsko zasnovano predstavo in izbor glasbe so pripravile trenerke **Nika Petelin**, **Kaja Arčon** in **Sara Pregelj**. Za pripravo čudovite, pravljичne scene smo tako kot vsa leta pred pandemijo v jesenskih večerih strnili moči številni starši mladih kotalkarjev. Prav tako so na

podlagi idejnih zasnov kostumov, ki jih je oblikovala **Klavdija Uršič**, pri šivanju pomagale mamice in babice, večče sukanja igel, tako da smo, kot tudi že v preteklih letih, ponovno čisto vse kostume nastopajočih pripravili sami.

Na predstavo so se nastopajoči pridno pripravljali in ob rednih treningih, vadbi za revijo posvetili še veliko svojega prostega časa. Glavne pravljичne osebe so uprizarjale naše najuspešnejše tekmovalke:

- **Maja Corsi** – kraljica Elsa
- **Ajda Pahor** – princesa Ana
- **Ivana Štrukelj** – Krištof
- **Eni Zorn** – princ Hans
- **Mija Primožič** – poglavar kamnov – trolov
- **Tina Uršič** – Olaf
- **Erin Gorjanc** – jelenček Sven
- **Luna Padovan** – majhna Elsa
- **Klara Uršič** – majhna Ana

Število nastopajočih je letos preseгло številko 100 in kot vedno so bili vsi zelo disciplinirani, zato nam je po slišnem mnenju obiskovalcev in ljubiteljev umetnostnega kotalkanja ponovno uspel veličasten projekt, za kar si zaslužijo pohvale čisto vsi nastopajoči, njihovi trenerji in ostali akterji (starši in člani upravnega odbora), ki so omogočili, da so bile vse predstave izpeljane brez kakršne koli nevšečnosti.

Tudi letos smo doživeli čudovito in številno občinstvo, obisk predstav je bil izjemen. Prva, predpremierna predstava se je odvijala v soboto, 17. decembra, popoldan. Ob širšem občinstvu je bila namenjena tudi **varovancem VDC centrov**, ki se nam vedno z veseljem pridružijo in se z nami poveselijo. Na zadovoljstvo vseh si je predstavo prišlo ogledat zelo veliko gledalcev in dodobra napolnilo dvorano. Obiskovalci večerne uprizoritve, ki je bila obenem namenjena tudi obeleženju jubileja, pa so povsem napolnili sedišča in prav tako tudi vsa možna stojišča. Enako je bilo v nedeljo popoldan in torek, ko

smo revijo dvakrat ponovili za otroke nekaterih bližnjih primorskih osnovnih šol in otroke šol in vrtcev iz Renč, Bukovice in Vogrskega.

Pet ponovitev revije, vsakič polna dvorana navdušenih obiskovalcev, prejete številne čestitke od obiskovalcev, ki so prišli od blizu in daleč, preko 100 srečnih in veselih nastopajočih od tretjega do štridesetega leta starosti – to je izkupiček tokratne božično-novoletne kotalkarske revije, ki nas polni s srečo in ponosom.

Podelitev priznanj za dosežke v zadnjem tekmovalnem obdobju

Še preden pa smo se povsem posvetili 30. obletnici Kotalkarskega kluba Renče, smo želeli, tako kot na vseh prejšnjih revijah, v zaključnem delu nagraditi naše najboljše tekmovalke in njihove trenerje za dosežke na tekmovaljih najvišjega evropskega nivoja v zadnjem tekmovalnem obdobju.

Ker nas je covidno obdobje usmerilo v drugačen način življenja, treniranja in druženja, predvsem pa omejilo prireditve, nismo izvedli novoletnih revij konec

let 2020 in 2021, prav tako v tem času tudi nismo organizirali druženj v obliki sprejemov naših najboljših tekmovalk, ko so se vračale z najvišjih mednarodnih tekmovalj ali evropskih prvenstev. Tako priznanja za dosežke najboljšim niso bila podeljenega za celotno triletno tekmovalno obdobje v času od leta 2020 do 2022. Zato smo tekmovalkam, ki so kljub težkim pogojem za treniranje in tekmovanje v tem triletnem obdobju nastopale za slovensko reprezentanco in se udeleževale najvišjih tekmovalj, za njihove dosežke podelili velike in male plakete.

Veliki plaketi sta za uspešno udeležbo na tekmovaljih za Grand prix, evropskem prvenstvu in Pokalu Evrope v navedenem triletnem obdobju prejeli Maja Corsi in Ajda Pahor. Malo plaketo so za nastop na evropskem prvenstvu kvartetov v letu 2022 prejele članice kvarteta z obvezno peto članico **Ana Turel, Jessica Marka, Lana Pregelj, Urška Furlani** in Ivana Štrukelj ter Mija Primožič za nastop na Pokalu Evrope v letu 2021.

Obenem so bile podeljene tudi zahvale glavnim trenerkam Sari Pregelj, Niki Petelin in Kaji Arčon tako za tekmovalne dosežke, ki so plod njihovega dela s tekmovalci

vseh starostnih skupin, kot za uprizoritev letošnje predstave na kotalkah. Zahvale so prejeli tudi ostali trenerji **Marko Pelicon**, Lana Pregelj, Ana Turel, Jessica Marka in Urška Furlani ter vaditelji **Lia Dobrila**, **Nika in Karin Uršič** ter **Jernej Kalin**.

30. rojstni dan Kotalkarskega kluba Renče

Zaključni, jubilejni del kotalkarske prireditve sta vodila novinarka **Ervin Čurlič**, naš dolgoletni prijatelj in soudeleženelec na vseh naših večjih prireditvah, in članica upravnega odbora **Florida Petelin**. Voditeljica sta se ob 30. obletnici Kotalkarskega kluba Renče sprehodila po zgodovini naših najpomembnejših tekmovalnih aktivnosti, predvsem pa uspehih tekmovalcev in tekmovalk, ki so s svojimi

nastopi v slovenski reprezentanci osvojili številna odličja na evropskih in svetovnih prvenstvih, skupaj kar 58, od tega 9 zlatih, 25 srebrnih in 24 bronastih odličij.

Med tekmovalnimi aktivnostmi so bili izpostavljeni najpomembnejši dosežki in dogodki v zadnjem desetletju od časa zadnjega jubilejnega praznovanja ob 20. obletnici delovanja kluba do danes, in sicer:

- 19 osvojenih kolajn samo v zadnjem desetletnem obdobju na evropskih in svetovnih prvenstvih ter svetovnih igrah, ko so bile prejete 3 zlate, 8 srebrnih in 8 bronastih kolajn
- organizacija evropskega prvenstva v letu 2014 z osvojenimi kar 7 kolajnami na domačem prizorišču
- organizacija več državnih prvenstev, in sicer v letih 2013, 2014, 2018 in 2019
- osvojenih kar 143 naslovov državnih prvakov v letih od 2013 do 2022

Ob tekmovalnem delu pa sta voditeljica nanizala še pomembnejše ostale aktivnosti kluba, ki med drugim pripomorejo tudi k splošni promociji naših krajev:

- organizacijo božično-novoletnih

- kotalkarskih revij z vsebino pravljic
- udeležbo na pustnih povorkah (osvojitev tretjega mesta na povorki v Šempetru in osmega v Savodnjah)
- udeležbo na olimpijskih igrah mladih športnikov s predstavitvijo dejavnosti
- sodelovanje pri nošenju bakle pred pričetkom olimpijskih iger
- nastop skupine na Slovenija ima talent
- organizacijo postanka na poti zbiranja sredstev ob akciji Deželak junak
- uvrstitev Lane Pregelj kot prve spremljevalke Miss športa in njen nastop z zaključno točko na prireditvi Športnik Slovenije v Cankarjevem domu
- pomoč pri organizaciji prireditve ob prazniku ob priključitvi Primorske
- pomoč pri organizaciji dobrodelnega koncerta z direktnim prenosom RTV za zbiranje sredstev za Kras

Pospeljala sta nas tudi k žalostnim spominom in izgubi nam dragih oseb, predsednika in ustanovitelja kluba **Danila Stepančiča** in naše pred kratkim preminule najboljše slovenske umetnostne kotalkarice vseh

časov **Lucije Mlinarič**.

Ob jubileju so bile za osvojene kolajne na svetovnih in evropskih prvenstvih ter svetovnih igrah v 30-letnem obdobju delovanja kluba podeljene velike in srednje plakete. Plakete je ob predsednici kluba **Neli Pregelj** podeljeval župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**, ki nam je ob jubileju ter za dosežene izjemne rezultate in izvedbe čudovitih predstav čestital ter nam ob jubileju izročil za nas zelo dragoceno darilo, nekaj parov kotalk, ki jih še kako potrebujemo glede na veliko število članov, ki prihaja dnevno k redni vadbi.

Veliko plaketo sta za osvojena odličja na svetovnih in evropskih prvenstvih prejela **Uroš Stibilj** in Sara Pregelj, veliko plaketo za izjemne in neponovljive dosežke Lucije Mlinarič pa sta prevzela njena starša **Ivo** in **Anka Mlinarič**. Srednje plakete so za osvojene kolajne na evropskih prvenstvih prejeli Ana Turel, **Jan Kerševan**, **Natan Muhič**, Jessica Marka, Lana Pregelj in Ivana Štrukelj.

Male plakete pa so bile podeljene tekmovalcem, ki so se v zadnjih desetih letih uvrstili v slovensko reprezentanco. Športnikova pot je vedno povezana s številnimi cilji, največkrat je eden izmed ciljev tudi uvrstiti se v reprezentanco in zastopati Slovenijo na pomembnih mednarodnih tekmovanjih. S trdim delom si je nastop v slovenski reprezentanci ob dobitnikih plaket zagotovilo v zadnjih de-

setih letih še 17 tekmovalcev. Malo plaketo so za nastope v slovenski reprezentanci tako prejeli **Tamara Kerševan**, **Lea Arčon**, **Lana Muhič**, **Zoja Muhič**, **Vanesa Šuligoj**, Urška Furlani, **Alessia Ragni**, **Valentina Gorkič**, **Alex Vižin**, **Teo Polanc**, **Hana Berginc**, Lia Dobrila, Eni Zorn, Mija Primožič, **Evelin Breznik Falk**, **Zala Koglot**, Tina Uršič, Maja Corsi, Ajda Pahor in Luna Padovan.

Vseh nanizanih uspehov pa ne bi bilo brez prispevka trenerjev. Veliko plaketo so za svoj izjemen doprinos in delo z vrhunskimi tekmovalci prejeli trenerji **Peter Brlec**, **Marina Prodan**, **Ruben Omar Genchi**, Marko Pelicon in Sara Pregelj, ki so dolga leta bdeli nad našimi tekmovalci, nekateri med njimi pa še danes soustvarjajo in tlakujejo to težko pot do uspehov.

Jubilejno 30. obletnico Kotalkarskega kluba Renče smo zaključili z oznanitvijo poimenovanja kotalkarske dvorane po ustanovitelju in dolgotrtnem predsedniku Kotalkarskega kluba Renče Danilu Stepančiču. Predsednica kluba Nela Pregelj je skupaj z njegovo družino, ženo **Anko Stepančič** ter hčerkama

Vlasto Martinuč in **Veroniko Lapajne**, in županom Občine Renče-Vogrsko Tarikom Žigonom odkrila tablo s poimenovanjem dvorane v Kotalkarska dvorana Danila Stepančiča Renče, ki ima svoje mesto na vhodu v dvorano.

V Kotalkarskem klubu Renče tudi v 31. leto vstopamo močni in ohranjamo visoke cilje, ki jim stopamo naproti bodisi po težki poti vrhunskega športa in doseganju visokih državnih in mednarodnih dosežkov bodisi tudi poti izvajanja naše dejavnosti tako, da je dostopna tudi tistim otrokom, ki si želijo le igrice in sprostitve. Zastavljeno delo nadaljujemo z vero in zaupanjem ter željo, da bi se nam uresničili vsi zadani cilji, tudi tisti, ki smo si jih postavili visoko nad oblake. ●

 KK Renče
 Matjaž Bizjak

Nepozabni trenutki prazničnega decembra

December 2022 je bil ponovno tak, kot si vsi želimo, da bi ta mesec bil: žarel je v soju pisanih luči, prežet je bil z veseljem in druženjem, ki so ga spremljale praznične melodije. Porodile so se tudi želje, da bi zapadel sneg, saj bi bili tako prazniki zares pravljlični. A snega v naših krajih ni bilo, bilo pa je zato veliko odlične glasbe, za katero sta poskrbela tudi **Godbeniška šola Vogrsko** in **Šolski pihalni orkester Vogrsko**.

V soboto, 10. decembra, so mladi godbeniki nastopili na Vogrskem. V raznih glasbenih zasedbah so na prireditvi, ki jo je pripravila sekcija Kulturno turističnega društva Vogrsko **Vokalna skupina Vogrinke**, zaigrali slovenske ljudske pesmi. Že nekaj dni zatem, v petek, 16. decembra, pa so zapeli, zaplesali in zaigrali v kulturnem domu v Bukovici, ko sta decembrska dobra moža obiskala in obdarovala otroke.

Petek, 23. december, pa je bil dan, ko so učenci Godbeniške šole Vogrsko in člani Šolskega pihalnega orkestra Vogrsko v sodelovanju z **Občino Renče-Vogrsko** izvedli glasbeno božično-novoletno prireditev za otroke. Na odru Kulturnega doma Bukovica so se zvrstili tako najmlajši kot tudi učenci višjih razredov godbeniške šole. Raznolike glasbene točke so popestrile ta dogodek, ki je imel tudi poučno noto. Video projekcija in besede povezovalca **Roka Perica** so na zanimiv način ponazorili nekatere zgodovinske dogodke, ki so se zgodili leta 1932. Izmed teh je bil izpostavljen trenutek ustanovitve Pihalnega orkestra Vogrsko, ki je v letu 2022 praznoval svoj veliki jubilej.

Želja po ustvarjanju, druženju, prijateljstvu, to so vezi, ki že več kot 90 let neprekinjeno povezujejo vse, ki imajo radi tovrstno glasbo, od najmlajših do najstarejših. Številni godbeniki, ki danes igrajo v tem orkestru, so svoje glasbeno znanje pridobili ravno v vogrinski godbeniški šoli. In tu se ta prej omenjena vez zopet nadaljuje iz generacije v generacijo – skrita v mnogih nepozabnih dogodkih, ki so del te bogate kulturne dediščine. Mednje zagotovo sodi tudi ta prireditev za otroke, na kateri so se učenci

s svojimi nastopi zelo izkazali in navdušili poslušalce. Ti pa ta večer niso le sedeli in poslušali. Ob zvokih harmonike, ki jo je zaigral **Tinai Marc Baša**, so ubrano zapeli V dolini tihi, pesem Lojzeta Slaka, ki je bil rojen v že omenjenem letu 1932. Z zavzetim sodelovanjem pri preizkusu njihovih glasbenih sposobnosti pa so tako otroci kot tudi odrasli, ki so bili v dvorani, pripomogli k nepozabnosti tega večera. Po navodilih dirigenta **Nejca Kovačiča** so ob glasbeni podlagi pesmi *Santa Claus is coming to town* s ploskanjem in tleskanjem ritmično spremljali to znano melodijo ter ob tem uživali in se nasmejali. Čeprav so to nalogo odlično izvedli, so pritrdili dirigentovi trditvi, da skupno

nastopanje le ni tako lahko, kot se zdi na prvi pogled.

Zares razgiban glasbeni večer je obogatil tudi nastop Šolskega pihalnega orkestra, ki je pod taktirko dirigenta Nejca Kovačiča zaigral več skladb. Njihov Rudolf z rdečim noskom pa je navzoče spomnil na idilo zasneženega božiča in na oder zabil celo Božička, ki je s seboj prinesel sladke bonbone. Prireditev se je zaključila s skupno točko vseh nastopajočih in željo, da bi bilo leto 2023 zdravo, veselo in nadvse ustvarjalno. ●

 Valentina Gregorič Saksida
 arhiv PO Vogrsko

Božiček in Dedek Mraz v Kulturnem domu Bukovica

V soboto, 17. decembra, so bili krajani Bukovice in Volčje Drage vabljeni v kulturni dom v Bukovici na pričakovanje prihoda Božička in Dedka Mraza.

Člani **dramske skupine Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica-Volčja Draga** so v novembru začeli vaditi igro za nastop na božično-novoletni prireditvi. Vaje so imeli enkrat tedensko. Nekateri člani so zbirali in kupili material za pripravo daril, s katerimi sta nato Božiček in Dedek Mraz obdarila otroke na prireditvi. Zbrani material so razdelili in zavili darila za otroke iz vrtca, šolarje in nastopajoče. Dan pred prireditvijo pa je bilo treba urediti kuliso na odru, primerno za predstavo.

Krajani so v soboto napolnili Dvorano Angela Mlečnika. V temno dvorano so nastopajoči otroci pripeljali sanke z darili in jih skrili. Tako se je začela božično-novoletna glasbena predstava Kje so Božičkove sanke. Člani dramske skupine so v igri predstavili, kako so otroci skrili sanke z darili in se pretvarjali, da ne vedo nič. V igri se predstavijo nona (**Tanja Habjan**), tata Jože (**Robert Petrovčič**), mama Milka (**Beti Brajdot**), trije otroci: mala Ivana (**Taja Brajdot**), Tonček (**Ingrid Čotar Padovan**) in Zoki (**Katarina Valič**), učiteljica Lili (**Polona Petejan**) in soseda Rozi (**Urška Petejan**), ki poskušajo odkriti, kje so sani. Na pomoč jim pristopita policaj (**Andi Petrovčič**) in inšpektor Vinko (**Samo Baša**), ki je igro tudi napisal in režiral. Skupaj raziskujejo izginotje sani in daril. Zgodba se srečno konča, ko

otroci priznajo, da so se malo pošalili, in pripeljejo sanke z darili. Božiček in Dedek Mraz sta bila zadovoljna, ko sta dobila nazaj sani z darili. Tako sta k sebi povabila otroke in jih obdarila.

Da je bila igra plesno in glasbeno obarvana, so zaplesale plesalke twirlinga **Sara Danilovič**, **Tjaša Vogrič** in **Michel Malovič**, glasbeno dopolnitev sta popestrili učenki Šole petja in glasbe Barbare Šinigoj **Tija Poberaj** in **Zoja Savnik**. Tudi otroški pevski zbor **Kričači** pod vodstvom **Adrijane Černic Lazič** se je na odru veselo pozibaval in pel. Da je vse potekalo brezhibno, je progam nastopajočih povezovala **Anja Petrovčič**.

Po končani predstavi in obdaritvi smo se družili ob dobrotah, ki so jih pripravile članice **Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga**, čaju in kuhanem vinu.

Že dan prej pa so člani Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica-Volčja Draga v dvorani kulturnega doma v Bukovici pripravili program s predstavo Kje so Božičkove sanke in darili ob prihodu Božička in Dedka Mraza za otroke z Vogrskega. Da je bila igra zabavnejša in glasbeno obarvana, so nastopili učenci **Godbeniške šole Vogrsko** z učiteljicami. ●

✍ Srečko Špacapan
📷 Boštjan Čečko

Nova tradicija v Turelih

Turelci smo se 22. decembra ponovno zbrali na našem turelskem placu. Tu smo tradicionalno s skupnimi močmi, idejami in dobro voljo postavili novoletno smrečico in jo okrasili z doniranimi okraski in novoletnimi lučkami Turelcev.

V počastitev požrtvovalnosti gasilcev in drugih, ki so po svojih močeh prispevali h gašenju požara na Krasu, smo v spomin na dogajanje postavili in okrasili požgan bor s pogorišča. Otroci so okrasili novoletno smrečico, odrasli pa smo pospravili in uredili okolico ter poskrbeli za druženje.

Na silvestrovo smo se pred polnočjo ponovno zbrali na turelskem placu, kjer smo zakurili ogenj in še mnogo številčnejši skupaj počakali polnoč. Skupaj smo si voščili in nazdravili novemu letu. Druženje

je trajalo še pozno v noč oz. jutro. Prijetno druženje smo zaključili z željo, da naslednje leto to ponovimo. ●

 in Simon Lisjak

Jaslice v župniji Renče so nas nagovorile

Letošnje jaslice v župniji Renče niso bile navadne jaslice, ampak so imele prav poseben namen oz. nagovor. A vas zanima, kaj je bilo tako posebnega? Naj vam zaupam ...

Vrnimo se približno 5, 6 mesecev nazaj, ko se je zgodila ena največjih katastrof v naravi v zgodovini Slovenije. Verjetno že vsi veste, o čem govorim. Prav imate. Govorim o požaru na Krasu, ki je prizadel naravne lepote Krasa in uničil skoraj vse, kar se je uničiti dalo. Za seboj je pustil veliko pogorišče brez zelenja in živih bitij. Popotnik, ki ga je pot vodila mimo, je samo nemo opazoval in se čudil. Ampak,

sej veste, kako pravijo, v vsaki stvari je vsaj ena dobra stvar ... in tudi v tem požaru bi lahko rekli, da je bila. Med seboj je povežala dobre ljudi, ki bodo pripomogli, da si bo naš Kras hitreje opomogel in oživel.

V župniji Renče smo dobili idejo, da bi del pogorelega Krasa prenesli tudi na cerkvene jaslice. Skupina bodočih birmancev, ki je v Renčah pomagala pri pripravi jaslic, je te dele pogorišča Krasa umestila v jaslice in nas s tem spomnila, kako je bilo, ko smo si med požarom drug drugemu pomagali, in da si moramo med seboj pomagati vsak dan. Jaslice pa so nas začarale tudi v čas,

ko se je Jezus rodil in ki nam daje upanje, da se grozote lanskega poletja ne bodo več dogajale. Ker so bile jaslice res nekaj posebnega, saj so prinašale pomembno sporočilo, povezano s Krasom, si jih je ogledalo veliko ljudi, tudi turistov, ki so bili v prazničnem času v našem prelepem kotičku Slovenije, v Renčah. Če si letošnjih jaslic niste uspeli pogledati, prilagam nekaj fotografij. Vsekakor pa vabljeni naslednji božič na ogled novih jaslic, ki bodo prav gotovo posebne, saj vam bodo sporočile kaj lepega in zanimivega. ●

 Kaja Bizjak, 8. b
 Matjaž Bizjak

Jaslice v Bukovici

Božič je družinski praznik, ki ga zaznamujeta tudi božično drevesce in jaslice. Zgodovino jaslic oziroma njihovo upodobitev je začel sv. Frančišek Asiški, ki je živel od leta 1181 ali 1182 do 1226. On je prvi prišel na zamisel, da bi upodobil božični dogodek, rojstvo Jezusa. Na slovensko ozemlje so jaslice prišle s frančiškani v 13. stoletju. Razmah postavitve jaslic in upodobitve Jezusovega rojstva pa so se pri nas začele pred dobrimi stotimi leti.

Še pesnica Anica Žemlja je leta 1907 zapisala, da jaslice in božično drevesce

na Goriškem niso poznani. Njena postavitve božične smrečice in jaslic je takrat pritegnila domačine iz bližnje okolice in tudi župnike sosednjih župnij.

V cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici pa je jaslice že drugo leto zapored postavil **Domen Cej**. Tokrat se je res izkazal, saj je jaslice postavil po širini čez celotne stopnice pred oltarjem. Ob polnočnici so jih občudovali vsi prisotni, najbolj pa seveda naši najmlaj-

ši. Jaslice so bile na ogled do svečnice 2. februarja. ●

in **Jože Ropoša**

Jaslice na Vogrskem

Veseli december, blišč lučk, pričakovanje nečesa novega, obdarovanja ... vse to in še veliko več se nam odpira vsako leto, ko prestopimo prag adventnega časa.

Velikokrat se sprašujemo, čemu je vse to potrebno? Ali nas vse to zadovoljuje, ali smo res srečni, ali res potrebujemo vse te dobrine? Odgovor poznamo, a ga v svoji notranjosti na nek način zatiramo, saj nam sodoben in hiter način življenja to nekako narekuje. Vendar pa ostaja del nas, ki vidi v prazničnem času velik smisel. To je predvsem čas, ko se moramo ustaviti, si vzeti čas za premišljevanje, za družino in skupaj postaviti jaslice. Na

Vogrskem jih v cerkvi svetega Justa že nekaj let postavljajo otroci prvoobhajenci skupaj s svojimi starši. Začne se s skupnim nabiranjem maha, ko se skupaj povežejo družine, združijo moči in naredijo prvi korak k postavljanju jaslic. Kasneje pa sledi še več srečanj, da se ideje in želje uresničijo v prostoru in dajo tisto posebno noto cerkvi, ki jo v božičnem času vsi veselo pričakujemo. To je za otroke poseben dogodek, saj lahko v jaslice postavijo svojo ovčko, pastirja in k jaslicam prinesejo svoje prihranke, ki so jih v adventnem času skrbno zbirali za lačne otroke po svetu. Starši pa se spominjajo svojega otroštva in na tisti mir in srečo, ki so ju takrat čutili. ●

Alenka Melinc

Jaslice na Gradišču

Jaslice v cerkvi Brezmadežne Device Marije na Gradišču, ki je del Župnije Renče, imajo v ozadju sliko **Marice Kobal** iz Oševljeka. Slika prikazuje pogled z Gradišča proti Sveti Gori, Krnu, Čavnu, Prvačini ... V jaslicah je postavljena domača cerkev s stopnicami in bivše župnišče s spominsko ploščo Simonu Gregorčiču.

Za postavitve jaslic že več let skrbi stalna in številčna ekipa, ki se ji pridružujejo tudi mladi, na kar so še posebej ponosni. Dobrodošel je vsak, ki se skupini želi pridružiti. ●

Melanija Kerševan
 Marica Kobal

Razstava jasllic rezbarja Bojana Ožbota

Bojan Ožbot je svoje ustvarjanje in delo z lesom v občinskem glasilu že predstavil. V decembrskem glasilu na zadnji strani pa nas je vabilo usmerilo na ogled razstave jasllic rezbarja Bojana Ožbota v Lamovo.

Prvo samostojno razstavo svojih izdelkov iz lesa je Bojan predstavil v kulturnem domu v Bukovici 14. in 15. oktobra lani. Predstavil je 10 krat 10 izdelkov iz različnega lesa, kot so kipi, reliefi, junaki risank, sklede, roke, glave, struženo, maske, živali in klobuki ter veriga, izdelana iz enega debla in 110 obročkov, nanjo pa je obesil 110 kavnih žlič, vsako iz drugega slovenskega lesa. Razstavo si je ogledalo veliko obiskovalcev in občudovalo ustvarjeno. Bojan je do sedaj izdelal več kot 500 izdelkov iz lesa in kamna.

Bojanova želja je bila širši javnosti predstaviti lesene jasllice, ki jih je izdeloval deset let. Začel je s sveto družino in tremi kralji, nato pa vsako leto dodal po pet možičkov in deset živalic. Te je rezbaril novembra in decembra vsako leto. Vse figurice so ročno izdelane in dvakrat lakirane, v njih pa so ure in ure potrpežljivega dela. Za človeško figuro porabi približno 20 ur dela, za ovco pa 10 ali manj. V zbirki jasličnih figur je več kot 160 izdelkov, zbirko pa namerava še povečati. Izdelane so iz lipovega lesa. V njej je 50 človeških figur in približno 115 živalic od ovc, ovnov, koz, prašičev, krav, konjev, kokoši do žiraf, medvedov in slona.

Jasllice je s pomočjo **Kulturno-turističnega in športnega društva Bukovica-Volčja Draga** in **družine Mozetič** iz Lamovega postavil in razstavljal na njihovem

domu. Postavljene jasllice so merile 15 metrov. Jaslična postavitve se je pričela na levi strani s puščavo in kamelami, nadaljevala v gozd z drvarji in divjimi živalmi, naprej s pastirji z ovčkami, stojnico z lesenimi izdelki, pa ženico, ki izdeluje in prodaja mlečne izdelke, ob njej je bil prodajalec preprog, sledila je mesarija, pa možiček, ki kuha polento. V bližini svete družine so bili sveti trije kralji, nedaleč vstran plešalci, ki so se veselili rojstva Jezusa. Na desni je sledila vas z vodnjakom, kmetijo, kovačijo, mlinom, njivo z orači in živalmi.

Otvoritev razstave je bila 23. decembra obogatena s kulturnim programom. Glasbeno sta popestrila violinist **Savo Vrabec** in harmonikaš **Miloš Mozetič**. Ogled razstave je bil možen 24., 25. in 26. decembra med 17. in 22. uro. Ogledalo in občudovalo jo je veliko obiskovalcev.

Bojan je izdelal tudi sveto družino v lesenem košu iz enega kosa lesa. To je letos razstavljal v Vipavskem križu, restavraciji Noe, Sveti Gori in Šempetru.

To je Bojanovo življenjsko delo, na katero je zelo ponosen. Čestitke Bojanu za ustvarjalnost z željo, da bi tako nadaljeval. ●

✍ Srečko Špacapan
📷 Boštjan Čečko

Razstava na Sveti Gori

Na povabilo gvardijana in rektorja svetogorske bazilike **Bogdana Knavs**a smo se 19. razstave jasluc, ki je bila na Sveti Gori od 18. decembra do 8. januarja, udeležili tudi člani **Društva zbirateljev Ajdovščina - Nova Gorica**. Naša občanka in članica omenjenega društva **Ines Ropoša** je v šestih vitrinah predstavila več kot sto let stare božične voščilnice in razglednice.

V prvi dve vitrini je postavila izbor starih božičnih voščilnic iz druge polovice 19. stoletja. Tu je na kratko opisala zgodovino božičnih voščilnic, pokazala tudi dve stari risani voščilnici iz 1855 in 1861 ter dva stara krstna lista iz 1859 in 1866, bogato

okrašena z božičnimi motivi. S primerki njihovih voščilnic je predstavila tudi nekatere znane nemške in angleške začetnike industrijske proizvodnje voščilnic, med njimi so bila podjetja Marcus Ward & Co. iz Belfasta, S. Hildesheimer & Co in Raphael Tuck & Sons iz Londona ter

Wolff Hagelberg iz Berlina. Predstavila pa je tudi očeta ameriške božične voščilnice Luisa Pranga in pokazala nekaj njegovih božičnih voščilnic iz 80. let 19. stoletja. V ostale vitrine pa je Ines postavila na ogled božične razglednice iz zlatega obdobja razglednic, to je iz časa do prve svetovne vojne. Večina predstavljanih razglednic je bila izbočena, izdelane pa so bile v različnih tehnikah in nekatere med njimi tudi okrašene z različnimi okraski. Tu so si obiskovalci lahko

ogledali vse najznačilnejše božične motive iz tega obdobja in tudi razglednice s slovenskimi napisi, ki so bile poslane pri nas. ●

in [Jože Ropoša](#)

Novoletno-božični koncert moškega pevskega zbora Provox

Novoletno-božični koncert moškega pevskega zbora **Provox** je bil ob teh praznikih izveden 27. decembra v domači renški cerkvi.

Vsebina je bila sakralna, obsegala pa je 14 pesmi od klasike do ljudskega izročila. Posebno dodano vrednost sta tudi tokrat dodali že skoraj naši, vedno radi sodelujoči pianistka **Minka** in sopranistka **Gaja** z deli *Ave Maria* Wiliama Gomeza, *O mio bambino caro* Giacoma Puccinija in *Au pied de mon lit* Lili Boulanger. Svoj pomemben delež sta dodali še k izvedbi Glorie Mirana Rustje, ki je tudi tokrat kot vrh koncerta zadonela v vsej svoji globini in razsežnosti. Domačnosti koncerta je svoje prispeval še

naš dirigent **Matej Petejan**, ki je v note zapisal Božično noč, kot so jo od nekdaj prepevali pri njih doma, nosilec izročila pa je bil njegov tata.

Žal moramo ob tej priložnosti zapisati, da je na tem koncertu zadnjič z nami pel naš **Fedor Bernard**, naš najodličnejši pevec – solist. Umrl je pred dnevi, o njem in njegovem delu pa več v prihodnji številki našega glasila. ●

[Edi Prošt](#)
 [arhiv Provox](#)

Novoletni živ žav

Tako kot se za veseli december spodobi, smo tudi v Renčah pripravili novoletno rajanje na idilično okrašeni lokaciji na trgu z dogodkom **Novoletni živ žav**. Kot že samo ime pove, je bil dogodek organiziran v duhu druženja in praznovanja, a ni manjkalo niti preostale ponudbe.

Dogajanje je bilo organizirano kot sejem, kjer so imela razna društva in organizacije možnost predstavitve svojih dejavnosti ter hkrati animacije gostov. Zelo izvirno so se predstavili **Nogometni klub Renče**, **Kotalkarski klub Renče**, **Športno društvo Partizan Renče**, **PGD Renče-Vogrsko** in **Civilna zaščita Renče-Vogrsko**. Za obiskovalce so z jedačo in pijačo lepo poskrbeli tudi lokalni gostinski ponudniki **Bar na Placu**, **Bariq** in **Supkultura**, ki so med drugim tudi tekmovali v Naj kuhanem vinu. Po izboru publike je prepričljivo zmagalo vino, ki so ga pripravili v Baru na Placu.

V dogajanje se je poleg organizacije aktivno vključila tudi ekipa **KS Renče**. Glavni namen je bil zbiranje prostovoljnih prispevkov, ki bodo namenjeni **Šolskemu skladu OŠ Renče**. V ta namen nam je uspelo zbrati 369,51 evra, za kar se vsem donatorjem iskreno zahvaljujemo.

Seveda pa je bilo glavno dogajanje pripravljeno za najmlajše, ki so lahko uživali v predstavi Čisto (ne)navadno darilo v izvedbi **Miškinega gledališča** in prihodu Dedka Mraza, ki jim je prinesel darila.

Glede na obisk ter odziv najmlajših in tistih malo manj mladih se bomo za naslednje leto potrudili pripraviti še bolj pester in zanimiv **Novoletni živ žav**. •

 in **KS Renče**

Novoletna akademija

Po dveh letih premora smo letos lahko zopet izvedli Novoletno akademijo in tako proslavili tudi 75 let delovanja **Športnega društva Partizan Renče**. Na Akademiji so naši člani pokazali, kaj vse so se naučili. Posebno pozornost smo namenili vsem državnim prvakom, reprezentantom, pa tudi najmlajšemu članu, ki je dopolnil šele dve leti, in najstarejši članici, ki pa se akademije letos žal ni uspela udeležiti. Ob koncu akademije nas je obiskal tudi Dedek Mraz, ki so se ga otroci zelo razveselili.

Prireditev smo izvedli na kotalkališču v izjemno lepem ambientu. Na tem mestu bi se zahvalil **Kotalkarskemu klubu Renče**, da nam je omogočil izvedbo dogodka v svojih prostorih. ●

✍ Igor Ferjančič
📷 Edvin Ušaj

Slavnostni koncert Pihalnega orkestra Vogrsko

December je čas za dobre želje in dobre koncerte ter lepe besede in lepe spomine. Prav vsega je bilo polno na slavnostnem koncertu **Pihalnega orkestra Vogrsko**, s katerim je orkester zaključil jubilejno leto – praznoval je namreč 90 let neprekinjenega delovanja.

Tradicionalni božično-novoletni koncert, ki smo ga pretekli dve leti zaradi višje sile pogrešali, čeprav je orkester obe leti pripravil video voščilo, ki smo ga poslušali preko spleta, je potekal 26. decembra v kulturnem domu v Bukovici. Dvorana Angela Mlečnika je bila polna poslušalcev, ki so nestrpnost čakali zvoke priljubljenega domačega orkestra. Z vabilom je orkester obljubljal, da bodo godbeniki poslušalce popeljali skozi vogrinske čase. Ja, v 90-letni zgodovini se je zgodilo marsikaj, na kar so godbeniki zaslužno ponosni, bilo pa je tudi veliko tako resnih kot veselih situacij, ki se jih radi spominjajo še danes in iz katerih so se kaj naučili in so še danes spodbuda za nadaljevanje godbene tradicije. Častitljivih 90 let delovanja orkestra je tesno povezanih z vasjo Vogrsko – tako kot orkester ne more brez domače vasi in krajanov, tudi Vogrsko brez orkestra ne bi bilo isto. Zato lahko rečemo, da smo se ta večer spominjali 90-letne vogrinske zgodovine.

Vztrajni, delavni in iznajdljivi so Vogrini. Godbeniki igrajo od daljnega leta 1932. Na koncertu smo približno videli, kako je to izgledalo. Trinajst mladih fantov, ki so si instrumente kupili z zaslužkom lastnega dela, se učili igranja med delom v vinogradu in si nenehno pomagali med sabo, je začelo lepo vogrinsko tradicijo. Podobnih 13 fantov je začelo koncert in ... Pravzaprav ne, eden od njih je zamujal.

Zadnji trenutek je prihital s kolesom naravnost do odra, se jim pridružil in koncert se je lahko začel. Uvodna koračnica je bila iz takratnih časov, za to svežo zasedbo pa je note priredil dirigent **Nejc Kovačič**. Po komičnem, a pomensko zgodovinskem uvodu so se na odru pridružili še ostali člani orkestra in skupaj zaigrali koračnico Zlatorog – Oj, Triglav, moj dom, v čast državnemu prazniku pa je zadonela tudi Zdravljica.

Poleg neuklonljivih godbenikov, ki nadaljujejo tradicijo godbeništva in prosti čas namenjajo udeleževanju v orkestru, je za delovanje orkestra pomembna tudi Občina Renče-Vogrsko. Župan **Tarik Žigon** je v govoru izrekel čestitke ob jubileju in poudaril, da se t. i. godbeniški dom, Zadrudni dom Vogrsko, prenavlja, da bo še bolj sodoben in primeren za vse dejavnosti, ki se dogajajo v njem. Orkester je Občina tudi bogato obdarila – z bonom, namenjenim nakupu instrumenta, ki ga orkester potrebuje in si ga želi. Predsednica **Tina Saksida** in dirigent Nejc Kovačič sta bila

darila zelo vesela in sta tudi namignila, da pri vnovčenju bona ne bo težave, saj že imata kakšno zamisel (ali dve).

Koliko spominov je obudila voditeljica koncerta **Kristina Furlan** ... Kako so priredbo znamenitega vojaškega marša pridobili v zameno za liter domačega prešvercanega tropinovca, kako je Edi svoj prvi saksofon prinesel domov v žaklju in ga več mesecev cinil in varil, kako se jih je v 60. letih na vajah zbralo približno 12 in je bilo zaigranih več grdih kot lepih tonov, kako so po nastopu v cerkvi na velikonočno jutro bili klicani na zagovor k UDBI in sodniku za prekrške ... V pihalnem orkestru se je skozi leta zamenjalo približno 220 godbenikov, spominov je res veliko.

Po uverturi *Illuminat* nas je voditeljica spomnila, kaj vse se je pri orkestru dogajalo v jubilejnem letu. Celo leto 2022 je bilo praznično – začelo se je s pustnim rajanjem, spomladi nadaljevalo z Gregorjevim koncertom in poleti z Godbenimi spletkami 2.0, aktivni člani pa so oktobra

na slavnostni akademiji dobili priznanja za večletno sodelovanje pri orkestru.

Glavni del večera je bila zagotovo prvič pred občinstvom zaigrana skladba Vogrinski časi. Kot je povedal Nejc Kovačič, pobudnik projekta, so v Vogrinskih časih povzeta desetletja orkestra, vključeni so različni ritmi, od sambe, valčka do tvista. V ospredju zaigrajo solisti in posamezne sekcije orkestra, predvsem pa v izvedbi časov po vogrinsko zasije celotna zasedba pihalnega orkestra. Razložil je tudi, od kod je prišla ideja, da nastane koncertna skladba prav za vogrinski orkester – orkester ima v arhivu polno tujih in domačih skladb, ima tudi prav posebej za njih napisano koračnico Vogrinskih 70 (ob 70. obletnici delovanja). Do zdaj pa ni imel koncertne skladbe, ki bi opisovala orkester, običaje, dogodke in kraj. Tako je beseda dala besedo, ideji je prisluhnil skladatelj **Rok Nemanič** in nastala je koncertna skladba v štirih stavkih, napisana prav za vogrinsko zasedbo. Ob izvajanju štiristavčne skladbe so se na projekciji vrtele slike iz zgodovine orkestra – za vsak letni čas posebej. Prav zares je vsak poslušalec lahko prepoznal melodije, ki jih je orkester v preteklosti igral, dogodke na fotografijah in krike godbenikov. V občinstvu je sedel tudi skladatelj Rok Nemanič, ki mu je delo nedvomno uspelo. In uspelo je tudi godbenikom, ki so Vogrinske čase odlično zaigrali in navdušili občinstvo.

Z izvedbo Vogrinskih časov se je zaključil resnejši del koncerta in na oder so povabili gostjo, pevko **Leo Sirk**. Ob spremljavi orkestra je zapela tri pesmi, Hvala, ne, Roža in Recept za lajf, za katere je sama napisala tako besedilo kot melodijo. Ni samo dobro pela, temveč je z vedrim nastopom tudi nasmejala in sprostita poslušalce, ki so zapeli z njo.

Pred mikrofonom je potem stopila predsednica te velike glasbene družine **Tina Saksida**. Zahvalila se je vsem poslušalcem, ki orkester zvesto spremljajo in ga podpirajo,

predstavila je zbornik, ki ga je orkester izdal ob jubileju, in drugo zgoščenko v zgodovini PO Vogrsko z naslovom *Vogrinski časi*. Ob tej priložnosti se je zahvalila vsem, ki so sodelovali pri izdelavi zbornika, in poslušalcem povedala, da bodo ob izhodu prejeli tako zbornik kot zgoščenko, česar so se vsi razveselili.

Koncerta pa še ni bilo konec, vzdušje je bilo zares slavnostno in marsikdo je pogosto dobil kurjo polt ob spominih, skladbah, fotografijah. Na oder se je vrnila pevka Lea Sirk in ob spremljavi orkestra zapela božični skladbi *Christmas dance party* in *White Christmas*. Presenečenj pa še kar ni bilo konec. Mikrofon je v roke vzel tudi dirigent Nejc, se postavil ob Leo in v duetu sta zapela Silvestrski poljub – čudovita glasova sta dvorano raznežila in požela bučen aplavz, poslušalci so bili navdušeni.

Vsega lepega pa je enkrat konec in tudi slavnostni božično-novoletni koncert se je približal koncu.

Nejc se je vrnil na dirigentsko mesto, kjer stoji že šesto leto zapored, in z godbeniki je prekrasen koncert zaključil s tradicionalnim *Radetskyim Marchem*. A publika je hotela še in orkester je zaigral še koncertno koračnico *Nexus for the future*. In publika je hotela še, zato je orkester zaigral še Tra ta ta, zdaj igra naša muzika. Bučni aplavz je še dolgo odmeval, ko so godbeniki zapustili oder, upravičeno ponosni na dolgoletno tradicijo in da so del nečesa čudovitega.

Vogrinska godba že piše nove vogrinske čase in koraka stoletnici naproti ... ●

✍ Jasna Živec
📷 Rok Peric

Osnovna šola Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče ima novo ravnateljico Tejo Živec Kavčič

Vsak sveti s svojo lučjo med ostalimi

Kjer je v kraju šola, v njej otroci in vsi, ki vsak na svoj način skrbijo zanje, kraj živi drugače. Skupaj s šolo si krajani delimo okolje in gradimo skupnost. Podobo šole povezujemo tudi z vodjo, zato smo novo ravnateljico povabili, da nam predstavi sebe kot človeka, pot, ki jo je prehodila, in svojo vizijo vodje te dragocene ustanove.

Kdo sem kot človek?

Na vaše vprašanje, kdo sem kot človek oziroma oris sebe, sem se spomnila na knjigo dr. Antona Trstenjaka *Biti človek*. Mislim, da se vsak poklic začne v človeku, da je moj poklic najprej biti človek v polnem pomenu besede, šele nato sem poklic, ki ga z zavzetostjo, resnostjo in veliko mero odgovornosti opravljam. Bolj kot dosežki, ki jih nimam na svoji karierni poti, me definira čut za sočloveka, še posebej za ranljivejše skupine, in ta stopa v ospredje pri mojem delovanju. Po naravi sem delavna in vztrajna, iskrena beseda in resnica sta vrednoti, ki morata vzkliti v človeku in biti del njega, in to sta mi v zibel položila že moja starša. Poleg tega sem vzgojena v duhu empatije vsega živega, kar mi omogoča razumeti in sprejeti drugačnost drugih. Za sebe lahko rečem, da sem umirjena in rada komuniciram z ljudmi, razumevanje sogovornika mi je ključnega pomena za dobre medsebojne odnose. Verjamem, da je vsak človek lahko učitelj nas samih, če to dopustimo. V mojem življenju so bili moji najboljši učitelji otroci, učenci. Krepili so moj pogum, širili meje možnega, naučili so me,

kako dragoceni so nasmehi, in me s svojo pristnostjo, srčnostjo in dobroto spomnili na stvari, ki jih mi odrasli v naglici in obveznostih življenja pozabimo, a si je zanje vredno vzeti čas, saj doprinesejo smeh, radost ... Ja, vse to so me naučili učenci Cirius Vipava, kjer sem pričela leta 2003 svojo poklicno pot po zaključku študija defektologije. Tekom teh let sem iskala nove pristope in metode pri poučevanju učencev, zato sem se izobraževala po metodi MNRI in se udeležila številnih seminarjev. Radovednost me je gnala v iskanje novih znanj, zato sem se vpisala na študij prava in ga leta 2020 tudi uspešno zaključila. V meni je vzkliknila želja, da bi lahko ti področji nekako tudi povezala in jih sedaj tudi lahko povežem v funkciji ravnateljice **OŠ Renče**.

Kakšna je vizija zavoda, šole?

Menim, da je potrebno vizije šole oblikovati in soustvarjati skupaj z zaposlenimi. Na mestu je, da si zastavimo vprašanje, kakšno šolo si želijo vsi deležniki, torej otroci/učenci, učitelji in starši. Vsi omejnjeni so tvorci in sooblikovalci vrtca/šole, če jim le ponudimo možnost aktivnega sodelovanja. Vzgojitelji in kasneje učitelji so nekakšen inkubator otrokom/učencem in jih s svojim znanjem, načinom poučevanja in učenja ter vrednotami vzgajajo za naslednjo generacijo mislecev, inovatorjev, voditeljev ... Samo s skupnim sodelovanjem tako šole, občine in širše skupnosti lahko pridobivamo nova znanja, ustvarjamo prostor za učečo se skupnost ter krepimo in poglobljamo odnose, ki so temelj.

Prioritete, ki jih poudarjam in želim urediti v svojem mandatu, so naslednje:

- trajnostni razvoj zaposlenih v vrtcu in šoli
- skrb za kakovosten razvoj predšolskih otrok ter kakovostno znanje in veščine učencev
- vrtec in šola kot kultura urejene in stabilne skupnosti ter učeče se organizacije
- partnerski odnos s starši

Pri svojem delu sem analitična, problem oziroma izziv – raje imam to besedo – skušam pogledati z različnih zornih kotov in tako skozi prizmo različnih pogledov priti do optimalne rešitve. Mislim, da je ključnega pomena delati v dobrobit človeka, skrb za najvišjo korist otroka je meni kot osebi ključnega pomena in mora biti tudi družbi. Z vami bi rada podelila tudi naslednjo kratko zgodnico: »Mož iz mesta Negua, na obali Kolumbije, se je povzpел na nebo. Po vrnitvi je rekel, da je razmišljal o našem življenju. Dejal je, da smo morje ognjev. To je svet, je razkril. Veliko ljudi, morje ognjev. In vsak sveti s svojo lučjo med ostalimi.« •

 Teja Ž. Kavčič
 osebni arhiv, Matjaž Bizjak

Bralni tabor na OŠ Renče

V četrtek, 1. decembra, je od 15. ure dalje na naši šoli potekal bralni tabor za vse prijavljene od prvega razreda dalje. Učenci so se prijavi na različne delavnice, ki so jih izvajali učitelji in tudi nekateri učenci, rdeča nit vseh delavnic pa je bilo praznovanje.

V avli smo preverili prisotnost učencev in nato odšli na delavnice, ki so potekale tri ure. Izbirali smo med izdelovanjem okraskov in voščilnic, športnimi igrami, prazničnimi eksperimenti, izdelovanjem svetilk iz bambusa, prazničnimi nohti in frizurami, peko piškotov, debato, papirnato novoletno jelko, sprehodom po poteh prve svetovne vojne in še marsičem. V treh urah se je po šoli tudi v popoldanskem času razlegal sproščen trušč otrok, ki smo se ob učenju malo drugače predvsem zabavali in družili.

Po koncu delavnic smo odšli na malico, učenci prvega triletja so s starši odšli do-

mov, ostali pa smo se začeli pripravljati za odhod na večerni sprehod z lučkami. Med sprehodom smo se pogovarjali, fotografirali, prepevali in občudovali nočno dogajanje na bukovškem polju. Kljub rahlemu dežju dobre volje ni primanjkovalo.

Ko smo prišli nazaj v šolo, smo se preobuli in odšli na večerjo. Za večerjo smo jedli pohano meso in krompir. Bilo je odlično. Po večerji smo odšli v učilnice, jim spremenili postavitev in si pripravili spalne vreče ter se pogovarjali. Nekateri so si ogledali film Avatar, drugi učenci so igrali družabne igre, tretji so brali v spalnih vrečah, četrti so si ogledali nogometno tekmo, ki je ravno potekala na svetovnem prvenstvu v Katarju. Nočni ogled zvezd je zaradi oblakov žal odpadel. Kar precej učencev nas je odšlo v telovadnico, kjer smo igrali med dvema ognjema. Bilo je zanimivo, saj so nekateri prihajali, drugi odhajali, ves čas pa nas je bilo v dveh ekipah zelo veliko in kar je še posebej zanimivo, bili smo zelo pomešani – punce, fantje od četrtega do devetega razreda. Pa je šlo. In to dobro.

Približno ob 21.45 so nas začeli preganjati k počitku. Ni nam dišalo. Smeh in tiho klepetanje sta se vlekla še dolgo v noč, čeprav smo vedeli, da bomo naslednje jutro zaradi tega neprespani. Četrtošolci so imeli

celo maraton v branju, saj so lahko brali, dokler jim ni zmanjkalo moči.

Zbujanje pred 7. uro ni bilo niti najmanj prijetno. A se ni dalo drugače. Vse smo pospravili, se umili, učilnice so spet dobile svojo ustaljeno podobo. Sledil je zajtrk, ki ga v šoli ponavadi ni in je bil zato še posebej dober – čokolino. In že so začeli prihajati ostali učenci, ki jim je bilo verjetno žal, da se tabora niso udeležili, ko smo jim pripovedovali, kako lepo je bilo.

Sledil je tehnični dan, ko smo našo šolo spet preoblekli, tokrat v ledeno deželo, kjer živijo pingvini in je polno snega. Ravno prava vsebina za neprespano, a vseeno izjemno bralno noč. •

 Anja Lukežič, 9. b, OŠ Renče
 arhiv OŠ Renče

Ura za branje na OŠ Renče

Vedno bolj opažamo, da učenci pogosto odklanjajo branje in se raje zaposlijo z drugimi aktivnostmi. Poskušamo jih spodbujati, priporočamo in naročamo naslove knjig, ki naj bi jih prebrali, jih usmerjamo k obisku tudi ostalih, bolj založenih knjižnic, ponujamo sezname knjižnih novosti, spodbujamo bralno značko, na roditeljskih sestankih izpostavljamo problematiko, o upadu branja veliko slišimo tudi v medijih. Največkrat se učenci branju ognejo s trditvami, da jim branje ni všeč, jim ne leži, jih ne zanima ... Edini resničen razlog pa je, da si za branje učenci ne dajo dovolj priložnosti. S tem stanjem se nikakor ne bi smeli sprijazniti, ne učitelji, ne knjižničarji, še manj pa starši, če nam je mar za uspeh naših otrok in njihove učne dosežke. Tokrat smo se odločili učencem približati branje na drugačen način.

Na predmetni stopnji smo 3. februarja izvedli uro branja. Naša pričakovanja so se uresničila. Vsakega otroka/učenca je mogoče navdušiti za knjigo, naj bo le primerna po vsebini in zahtevnosti. Učenci so k uri prinesli knjige po lastnem izboru. Po kratkem uvodnem pogovoru smo se vsak zase prepustili vrsticam. Nastala je prijetna tišina, ki jo je nevsiljivo občasno premotilo le obračanje strani. Ura se je zaključila prehitro in gotovo (želimo si verjeti) je večina učencev nadaljevala in končala z branjem knjige v času počitnic.

Za branje so potrebni trud, vztrajanje in želja, bralna izkušnja je nagrajujoča, zato jo želimo ponoviti. Ob tem spoznavamo

svoje interese po določenih vsebinah in naslednjič iščemo podobne zgodbe, knjige istega avtorja ali pa ob pogovoru z vrstniki posežemo po knjigah, ki si jih med sabo priporočamo.

Interes za branje je osebna značilnost posameznika in je navadno povezana s povečanim znanjem in zanimanjem za neko področje. Interes je tudi nekaj, kar

se z branjem še veča in spodbuja bralca. Izhodišče za pogovor, vprašanja, ki se ob tematiki porajajo in utrinki izpeljane ure:

- Kako pomembno je torej branje?
- Zakaj je branje nekemu užitek, drugemu pa hudo breme?
- Prednosti, ki jih imajo pri učenju in učnih rezultatih dobri bralci?
- Kako najti dobro knjigo?
- Kako oceniš, ali je knjiga zanimiva/ravno prava zate?

»Naj te knjiga, ki jo imaš pred sabo, pritegne in ob koncu branja to uro z branjem doma nadaljuješ do zadnje vrstice.«

In kako so učenci razmišljali o takšni obliki učne ure? Z enim odgovorom, bilo jim je všeč. (No, glavnini seveda.) Še vedno so med njimi tudi posamezniki, ki si nočejo dopustiti dopovedati, da zmorejo ali da so lahko kljub branju še vedno »face«. Tu pa nastopimo lahko vsi skupaj, šola in družina. Otroke spodbujajmo s pravimi priložnostmi in lastnim zgledom.

Torej, veliko bralnih užтков in širjenja znanja na najbolj prijeten način – z branjem. •

 Katja Černe, knjižničarka na OŠ Renče
 Tamara Konič in Anka Lipicer

Ledeno kraljestvo za najmlajše na šoli in v vrtcu

Učenci **gledališkega kluba OŠ Renče** so v decembru 2022 na oder za najmlajše učence naše šole in otroke iz vrtca postavili gledališko igro **Ledeno kraljestvo**. Učenci so bili pri nastajanju in izvedbi predstave izredno motivirani in ustvarjalni.

Igra je nastala po scenariju, ki ga je po animiranem filmu priredila **Minea Trojer Smrečnik**, ostali mladi gledališčniki pa so

svojo izjemnost pokazali pri kostumih, izboru glasbe, zvočni opremi predstave, izdelovanju scene in samem prepričljivem in toplim izvajanju na odru.

Gledališko družino je občinstvo kar trikrat zelo dobro

sprejelo in nagradilo z bogatim aplavzom v Renčah in Bukovici, vsem nam pa je ostal prijeten praznični občutek ob sporočilu igre, da sta prijateljstvo in ljubezen tista, ki v tem svetu največ štejeta. •

 Mojca Saksida,
mentorica GLK na OŠ Renče
 arhiv OŠ Renče

Metkin pravljčni dan

V četrtek, 22. decembra, se je v našem vrtcu veliko dogajalo. Obiskale so nas dijakinje **Srednje šole Venio Pilon** in nam zaigrale čudovito predstavo **Sneguljčica**. Otroci so jih nagradili z glasnim aplavzom.

Skupaj smo se nato odpravili v prostore Občine, kjer se je odvijal dogodek **Metkin pravljčni dan**, na katerega nas je povabil **Eurospin**. Pri obogatitvi dogodka so sodelovali tudi otroci **skupine Čebele** s pevsko točko **Snežinke** in plesno točko **Delamo snežaka**. Otroke sta očarala knjižničarka

iz novogoriške knjižnice z branjem pravljice in band **Pikapolonica** s prepevanjem pesmi. Dogodek so polepšali tudi otroci pevskega zbora **Podružnične OŠ Bukovica**. Na koncu je otroke obiskal Božiček, ki je vsakemu prinesel darilo. Otroci so se polni vtisov in lepih doživetij nasmejani vrnil v vrtec. •

 Taja Klančič
 arhiv POŠ Bukovica

Otroci iz Vrtca Renče in Vrtca Bukovica na smučarskem tečaju

Tečaj je potekal od 24. do 27. januarja, udeležilo pa se ga je 20 predšolskih otrok iz skupin **Mavrice**, **Oblački** in **Čebele**.

V torek zjutraj so se otroci z avtobusom odpeljali na smučišče Ski Bor v Črnem Vrhu. Že sama vožnja z avtobusom je bila za otroke veliko in zanimivo doživetje. Nekaj otrok se je z avtobusom peljalo prvič.

Prvi dan so se otroci prilagajali na smučarsko opremo. Vaditelji smučanja in strokovne delavke vrtca so jim pomagali pri obujanju smučarskih čevljev in smučī, samostojno pa so že prvi dan hodili s smučmi navkreber in se spuščali po položni naklonini. Poudarek je bil na varnem ustavljanju. Drugi dan so otroci z več smučarskega predznanja že samostojno uporabljali veliko vlečnico in pod budnim očesom vaditelja smučanja vijugali po progi.

Jutranje ogrevanje je potekalo skozi igro, tako da so bili prvi smučarski koraki otrok povezani z veliko mero veselja, zadovoljstva in smeha. Otroci so se naučili pobiranja po padcu, drsenja po snegu, spreminjanja smeri, obračanja na mestu, ustavljanja ... Za večjo motivacijo otrok smo tretji dan

razdelili nekaj nalepk, zadnji dan tečaja pa otrokom podelili zaslužene medalje.

V Črni Vrh smo povabili tudi starše, da so lahko občudovali svoje otroke, ki so v nekaj dneh osvojili toliko smučarskega znanja, da so se samostojno peljali z veliko vlečnico in se spuščali po smučišču. Vse dni smučarskega tečaja so za otroke skrbele ekipa štirih učiteljev smučanja in tri strokovne delavke vrtca.

Otroci so po tečaju povedali:

- »Sem smučala. Smo šli na velik hrib,

Črna Gora. Ni mi bilo všeč, ko sem padla.«

- »Zabavno je bilo, ko sem smučal. Mi je bilo lepo. Sem videl sidro. Sam sem se peljal. Sem se puhno novega naučil. Še bi šel.«
- »Je bilo zelo lepo. Enostavno je smučati. Sem se s sidrom na vlečnici vozila. **Eva** in **Samo** in **Mateja** so pokazali, mi smo pa ponavljali za njimi. Ni težko.« •

 Mateja Komac
 arhiv OŠ Renče

En, dva, tri, gimnastičarji smo vsi

Že več kot pet let **Vrtec Renče** sodeluje v Projektu Turistične zveze Slovenije – VRTEC IN TURIZEM. V vseh teh letih smo raziskovali naravne in kulturne znamenitosti kraja, spoznavali domače jedi, se ukvarjali z rekami v kraju in podobno. Letošnja rdeča nit so ŠPORTNA DOŽIVETJA, KI BOGATIJO MLADINSKI TURIZEM.

Otroci iz skupin **Mavrice** in **Oblački** so v februarju spoznali trenerko **Uršo Urbec**. V šolski telovadnici je otrokom pripravila predstavitev **Športnega društva Partizan**, ki ima v kraju že več kot 70-letno tradicijo. Kar nekaj otrok iz vrtca redno obiskuje ure gimnatike v popoldanskem času. Na zabaven način in skozi igro so se otroci najprej razgibali in segreli, nato pa je sledil poligon – airtrack blazina, trampolin, skrinja, obroči ...

Otroci so ves čas dejavnosti aktivno sodelovali in upoštevali vsa navodila. K temu

sta pripomogla Uršina pozitivna energija in izjemen občutek za delo z otroki. Po intenzivnem gibalnem dopoldnevu so otroci poprijeli še za barvice in svojo izkušnjo z gimnastiko še narisali. •

 Mateja Komac
 arhiv OŠ Renče

Šolarji z Vogrskega ponovno skupaj na snegu

Kar pet let nismo imeli možnosti, da bi se odpravili na skupno sankanje. Letošnja zima nas je razveselila z obilico snega in zimskimi temperaturami, zato smo organizirali športni dan na snegu v Črnem Vrhu nad Idrijo.

Med vožnjo z avtobusom smo opazovali zasnežena drevesa in sledi živali v snegu ter tudi srno, ki je tekla po visokem snegu. S streh so visele dolge ledene sveče. Pogled v jasnem dnevu nam je segal do Julijskih Alp, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp. Urejeno sankališče se je kopalo v jutranjem soncu in v skupinicah smo se spuščali po zasneženi strmini. Nekaj kratkih minut so preživeli tudi v igluju.

Zardelih lic in veselo razpoloženi smo se odpravili nazaj domov, saj smo na sankališču preživeli prečudovit »ta pravi« zimski dan. •

✍ Andrejka Rijavec, Helena Hvala Prah,
Nadja Pahor Bizjak
📷 arhiv POŠ Vogrsko

Praznični december v enoti Zvezdica

V enoti **Zvezdica** vrtca na Vogrskem smo sonca mlajši in lune starejši otroci. Praznični december smo doživljali v skupnih srečanjih: v pripovedovanju in poslušanju pravljic, peki piškotov, doživljali smo umetnost kot del družabnega življenja.

S starši otrok smo izpeljali pohod z lučkami in sodelovali s kulturnim programom ob prižigu lučk.

Pričakali smo Božičke na motorjih in Dedka Mraza. Imeli smo se praznično in čarobno. •

✍ Mojca Cej in Matejka Kandus
📷 arhiv POŠ Vogrsko

Spominske knjige

Se še spominjate ličnih zvezkov (knjig), običajno kvadratne oblike s trdimi okrašenimi platnicami in brezčrtnimi listi, v katere smo otroci drug drugemu risali in pisali sporočila v spomin? To so spominske knjige. Jo še imate?

Moja ima platnice v videzu temno rjavega usnja in na pregibu platnice zlato črto. A najdragocenejša je njena vsebina. Na prvi strani je zapisano: »Moja knjiga lepo prosi, da jo čista roka nosi.« Sledijo listi s čudovitimi risbicami in obveznim »V spomin«, podpisom in datumom, včasih tudi verzom. Spomnim se, da smo kar tekmovali, kdo bo lahko spomin pustil na zadnji strani in zapisal: »Čeprav na zadnji strani, v srcu me ohrani.« Ob listanju me popelje v stare čase, obudi spomine na sošolce in stare prijatelje, ki jih že dolgo nisem srečala ...

Z razredničarko 3. in 5. razreda **POŠ Vogrsko** sva v začetku šolskega leta sklenili, da izpeljeva razredni projekt Spominska knjiga. Ob dnevu zlote knjige sva pripravili knjigoveško delavnico. Učenci so spoznali, kako so v preteklosti izdelovali knjige. Na podoben način je vsak izdelal svoj zvežčič. Iz lepenke smo oblikovali platnici, ju oblepili z barvnim papirjem in povezali s papirjem v videzu usnja. Sledila je izdelava knjižnih blokov. Prepognjene liste so učenci zlepili drugega na drugega, da je nastal tanjši blokec, nato pa bloke zlepili

skupaj. Na hrbtno stran so prilepili vrstico za kazalo. Iz tršega papirja so oblikovali predlist in zalist, ju prilepili na knjižni blok, nato pa na platnici. Nastala je knjiga. Okrasili so še platnico. Ponošno so ogledovali svoj izdelek.

Sledil je ogled starih spominskih knjig. Učenci so jih z veseljem listali, občudovali risbice in zapise. Navdušeni so bili nad idejo, da bodo knjige, ki

so jih izdelali, postale spominske. Na prvo stran so napisali akrostih na svoje ime. V decembru so spominske knjige krožile med učenci in učiteljicama. Vsakemu smo narisali risbico in napisali lepo misel.

Učenci so jih pred prazniki zadovoljni odnesli domov. •

 in Rut Jarc

Teden pisanja z roko

Kdaj ste nazadnje pisali z roko – tako, da ste s pisalom v roki drseli po papirju in na njem puščali sled?

Od 23. do 27. januarja je potekal Teden pisanja z roko 2023, ki ga je že osmič organiziralo Društvo Radi pišemo z roko. S tem nas ozaveščajo, kako pomembno je pisanje z roko, saj nas osredotoča na vsebino, možganom omogoča celovitejše delovanje, ohranja dolgotrajno pozornost, skrbi za daljše pomnjenje, izboljšuje finomotorične sposobnosti, sprošča kreativnost, telo in živce, zmanjšuje depre-

sivnost ... Tema letošnjega tedna je bila »Mislim tiho, pišem počasi«.

Na **POŠ Vogrsko** smo naše dejavnosti naslovili Mehurčki in sedeminšestdeset ugank. V mehurčke smo pisali uganke, ki so jih učenci razobesili po stopnišču, hodnikih in v jedilnici. Na stopnišču so bili pritrjeni zapisi, ki so nas seznanjali s temo in namenom tedna ter pomenom pisanja z roko. Na podestu pa nas je velika pola papirja vabila, da dokončamo poved »Z roko pišem, ker/da ...«. Ni ostala dolgo prazna. Vsak je nekaj pripisal, prvošolčki svoje ime. Prav tako so mehurčki z uganke zaustavili naš korak, da smo uganke prebirali in skušali razvozlati. Mlajšim učencem so jih prebirali starejši in skupaj iskali rešitev.

Združili smo prijetno s koristnim – brali smo, pisali in se družili. Namen je bil dosežen. Bilo nam je lepo. •

in Rut Jarc

Čarobni večer na POŠ Vogrsko – Zgodba o prijateljstvu

Ko so dnevi postali najkrajši, večeri dolgi, smo v šoli pričarali pristno predpraznično doživetje. Učenci podružnične šole so ustvarili izvirno Zgodbo o prijateljstvu, kjer so se prepletali pesem, ples, igra.

Zgodba velikega kita in malega polčka pripoveduje o prijateljstvu, sodelovanju,

pogumu, moči srca. Naj nas kit in polč tudi v vsakdanjem življenju opomnita, kako pomembni so sodelovanje, vztrajnost in moč. Vse to imajo seveda tudi naši učenci in to vedno znova pokažejo,

ko pripravljamo tovrstne prireditve, ko se vsi med seboj povežemo in skupaj ustvarjamo. Zahvala tudi vsem staršem za lepe besede in pohvale, ki smo jih prejeli. Citiram zahvalo ene mame,

ki se me je posebno dotaknila: »Želim se vam zahvaliti za vaš trud in energijo, ki jo vlagate v oživljanje otroških radosti, prebujanje in usmerjanje njihovih interesov in glasov ...« Še bomo ustvarjali. •

Helena Hvala Prah, Nadja Pahor Bizjak
 arhiv POŠ Vogrsko

Prešerna čajanka

Na **POŠ Vogrsko** smo se kar nekaj časa pripravljali na praznovanje kulturnega praznika. V januarju smo prebirali dela pisateljice, pesnice in igralk **Nataše Konc Lorenzutti** ter literarno in likovno poustvarjali njena dela. Na ho-

Franceta Prešerna je naslikal učenec 4. razreda **Jhousan Palacios Mosquera**.

dniku šole smo pripravili razstavo naših izdelkov in pisateljinih del.

V petek, 3. februarja, nas je pisateljica obiskala. Učenci 3. in 5. razreda so pripravili intervju z njo. Srečanje smo poimenovali Prešerna čajanka. Spoznali smo, kako in kdaj piše, kje dobi navdih za zgodbe in še veliko zanimivega. Sledila je kulturna prireditev z enakim naslovom. Nastopali so čisto vsi učenci, vezna nit pa so zopet bila dela naše gostje.

Dokazali smo, da tudi na naši šoli nastajajo taka in drugačna umetniška dela. Nanje smo ponosni. Mogoče bo čez nekaj let

tudi iz vrst naših učencev izšel kakšen od kulturnih delavcev. •

 Aleksandra Lisjak
 arhiv POŠ Vogrsko

Zaplešite nam maškare, da zima se prestraši ...

... je zadnje dni odmevalo po Vogrskem. Učenci **Podružnične osnovne šole Vogrsko** so s petjem in najrazličnejšimi pustnimi liki preganjali zimo in mraz.

Zjutraj so se učenci pogovarjali o pustnih običajih, tradiciji pustovanja, predstavili svojo pustno šemo in se za malico posladkali s tradicionalnim pustnim pecivom – krofom. Po malici so se skupaj z vrtčevskimi otroki sprehodili v pustni povorki in

glasno prepevali različne pustne pesmi. Upamo, da so pustne šeme uspešno pregnale zimo in bo v deželo kmalu prišla pomlad. •

 Helena Hvala Prah, Nadja Pahor Bizjak
 arhiv POŠ Vogrsko

Aurora Ambrož – Vzhajajoča zvezda jadranja in sanje o prvi olimpijki Občine Renče-Vogrsko

Jadralka **Aurora Ambrož**, mlad športni up Občine Renče-Vogrsko, je v osmih letih svoje jadralske kariere osvojila številne pokale na regatah v Italiji, Sloveniji, na Hrvaškem, Madžarskem in v Turčiji. Zmagovalne stopničke je osvajala že kot kadetinja, z odličnimi uvrstitvami nadaljevala in bila vedno med vodilnimi jadranci in jadralkami.

Leta 2022 si je med 1000 tekmovalci priborila udeležbo na evropskem prvenstvu v Sonderburgu na Danskem, kjer se je še posebej izkazala in zaključila tekmovalje na petem mestu. Septembra 2022 je zaključila jadranje v razredu optimist, v letu 2023 pa pričinja tekmovali v novi kategoriji, v razredu 420. Gre za svetovno priznano kategorijo mladinske jadrnice za dvojno posadko, ki jo sestavljata krmar (Aurora Ambrož, YC Adriaco) in flokist (**Anna Tesser**, YC Triestine della vela). Pomembnejše regate pričenejo v februarju, letos je to Carnival race v San Remu, in se zaključijo decembra, selekcije za evropsko in svetovno prvenstvo pa se izvajajo med marcem in majem.

Podpis sponzorske pogodbe med Spintecom in jadralko Auroro Ambrož

Kot vzhajajočo športno zvezdo jo je opazilo tudi podjetje **Spintec** iz Volčje Drage, ki je z jadralko v januarju 2023 podpisalo

prvo sponzorsko pogodbo. Spintec ima na lokalnem področju že dolgo tradicijo družbeno koristnih aktivnosti, ki vključujejo vse od podpiranja mladih podjetnikov, športnikov, umetnikov do dobrodelnih dogodkov. Na športnem področju je velik podpornik SK Gorica in je v preteklosti podpiral mlado smučarko Ano Bucik, ki je danes ena izmed najuspešnejših slovenskih smučark. V Spintecu in restavraciji NOE bosta organizirana tudi dogodka za podporo najpomembnejših prvenstev, za udeležbo katerih se bo Aurora potegovala v prvi polovici leta. Ta prvenstva so evropsko prvenstvo na Poljskem v začetku julija in svetovno prvenstvo v Turčiji konec julija ter državno prvenstvo Italije v začetku septembra.

cilj trdo delati in biti potrpežljiva, a želja po jadraniu v profesionalnem razredu 470 in uvrstitvi na olimpijske igre je velika. Direktor Spinteca **Goran Miškulin** meni, da je družbena odgovornost vsakega uspešnega podjetnika, da dobiček deli tudi z lokalno skupnostjo. Tudi sam si želi, da bi s sponzorsko pomočjo Aurora lahko dosegla svoje sanje in se kot vrhunska jadralka v prihodnosti udeležila olimpijskih iger, saj že njeni dosednji uspehi kažejo na to, da je zelo talentirana športnica.

Podelitev priznanj za Športnika Goriške

Tudi na letošnji prireditvi Športnik Goriške 2022, ki jo vsako leto organizira **Športna zveza Nova Gorica**, dosežki Aurore niso ostali neopaženi. Na dogodku so vsako leto izpostavljeni vidnejši dosežki goriških športnikov v preteklem letu in podeljena priznanja najboljšim športnikom in športnim delavcem za dolgoletno delo v športu. Nagrajenci prihajajo iz 33 klubov iz 29 športnih panog. Aurora je prejela srebrno plaketo, za kar ji iskreno čestitamo. •

 Spintec d.o.o.
 arhiv Spintec d.o.o.

Sanje o olimpijskih igrah

In če so se Spintecu s preteklim sodelovanjem s smučarko Ano Bucik načrti že uresničili, je Aurora trdno odločena, da bo šla po enaki poti. Zaveda se, da bo morala za svoj

Renška nogometna akademija že žanje lepe uspehe

Renški nogomet je živ kot že dolgo ne. Že zadnjih nekaj let se število otrok v domačem nogometnem društvu stalno povečuje, kar so dobri obeti za nadaljnjo rast in razvoj nogometa v naši občini.

Nad vse vzpodbuden je tudi podatek, da se v društvo vključuje vse več otrok tudi iz sosednjih občin, Krasa in celo zamejstva. Mladi nadobudni fantje in dekleta, ki trenirajo v rdeče-beli nogometni akademiji, so podvrženi strokovnemu programu, ki omogoča osvajanje specifičnih znanj otrok po razvojnih fazah. V jedru trenažnega procesa je vedno v ospredju zabava, preko katere poizkušamo na otroke prenesti osvajanja specifičnih nogometnih znanj, vrednote športnega življenja in navajanje na medsebojne odnose. Cilj je ustvariti optimalno okolje za razvoj talenta, motorike in razumevanja te atraktivne igre.

Zavedamo se, da je trenutna nogometna infrastruktura, s katero upravljamo v **ND Renče**, daleč od optimalne in se žal ne moremo primerjati niti s sosednjimi občinami, kaj šele s pogoji v drugih evropskih državah, s katerimi se radi primerjamo. Tako smo bili primorani čez zimo treninge naših otrok preseliti v prijateljski klub **ND Adria** iz Mirna, kjer so z izgradnjo nove večnamenske športne dvorane in pomožnega igrišča z umetno travo in nočno osvetlavo ustvarili pogoje, ki jih vsak nogometni klub potrebuje za svoje normalno delovanje.

Kljub omenjenim preprekam se čez zimo trenažni proces ni niti za hip ustavil. Tako je ekipa mlajših in starejših cicibanov nastopala na močnem mednarodnem turnirju v Kranju, Vipavi in Idriji in povsod so rdeče-beli pustili odličen vtis. ND Renče je januarja s klubi iz širše regije tudi organiziralo festival Rad igram nogomet, ki smo ga gostili v novi dvorani v Mirnu, saj dvorana v Renčah ne zadostuje normam za organizacijo takega festivala.

Vadba se spomladi spet vrača na nogometno igrišče v Renče. Čaka nas ponoven začetek medobčinske nogometne lige, prav tako se bomo spomladi udeležili več močnih turnirjev izven naše regije in izven meja Slovenije.

Mi smo Renče. •

[in](#) [ND Renče](#)

DONATORJI,
KI NAM ZAUPAJO

NOGOMETNO DRUŠTVO RENČE

VPIŠUJE NOVE ČLANE IN ČLANICE

STOPITE V SVET NOGOMETNE ČAROVNIJE

Tekmovanji za Harijev memorial in Pokal Polo

V soboto, 11. februarja, se je v sklopu Harijevega memoriala odvijalo tekmovanje v škuljanju za Pokal Polo. V pravem športnem in prijetnem vzdušju, prijateljskem druženju in napetih dvobojih je prvo mesto osvojil **Milovan Gregorič**, drugi je bil **Jožef Hvalica** in tretji **Radovan Rusjan**. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz **Športnega društva Škulja** in okoliških krajev.

V nedeljo, 12. februarja, pa je bilo po dveh letih premora izpeljano tekmovanje za 9. Harijev memorial, ki šteje za Pokal Slovenije. Udeležilo se ga je 28 ekip – trojk – iz vse Slovenije.

Najboljša mesta so dosegle ekipe gostov, in sicer prvo mesto **Senica Daf Cordia**, drugo **Senica Lotrič** in tretje **Mi trije**. V prvem krogu izločene ekipe so še naprej nadaljevale tekmovanje. Med njimi so bili najboljši **Goletrji**. V igri Do 100 – tarča – so bili med najboljših deset uvrščeni gostujoči tekmovalci. Zmagovalec **Desimir Vukić** iz Kranja je domov odnesel prvo nagrado – pršut. Tudi ostali finalisti so prejeli lepe nagrade.

Pokale, medalje in nagrade so podeljevali Harijev brat **Borut Mozetič**, Harijeva hčerka **Nina Mozetič** in predsednik Sveta KS Renče **Alan Čoha**.

Po koncu tekmovanja je delegacija obiskala grob pokojnega prijatelja **Harija** in se mu poklonila s cvetjem in svečko.

Za uspešno izvedbo tekmovanja gre za hvala **Prstometni organizaciji**, Športnemu društvu Škulja, sponzorjem in nenazadnje prijateljem »podkrajcem«, ki vsako leto z veseljem poskrbijo za dopoldansko okrepčilo in kosilo. •

 in Majda Rusjan

Športnik leta Gimnastične zveze Slovenije in Športnik Goriške 2022

V hotelu Bernardin v Portorožu je 28. januarja potekal Strokovni kongres Gimnastične zveze Slovenije, v sklopu katerega je bila tudi slavnostna razglasitev najboljših športnikov, trenerjev in sodnikov pretekle sezone. Prvič so ločeno razglasili tudi najboljše športnike v disciplini skoki na veliki prožni ponjavi.

Člani **Športnega društva Partizan Renče** so osvojili kar nekaj priznanj. Pri dečkih je v mladinski kategoriji prvo mesto osvojil **Aleks Hvala**, v absolutni kategoriji pa je prvo mesto osvojil **Matjaž Cotič**, drugi je bil Aleks Hvala. Oba trenirata pod vodstvom trenerja **Jurija Arčona**, ki je tako v teh kategorijah postal najuspešnejši trener. V absolutni kategoriji športne akrobatike je drugo mesto osvojila **Veronika Žvanut**, ki trenira pod vodstvom trenerke **Mojce Arčon**. Naj sodnica v disciplini skoki na veliki prožni ponjavi je postala **Urša Vrbec**. Predstavili so se tudi člani reprezentanc, kjer ima naše društvo kar nekaj članov. V ženski kategoriji so to **Petra Arčon**, **Veronika Žvanut**, **Veda Panič** in **Lana Saksida**. V moški kategoriji pa so to **Aleks Hvala**, **Jure Rupar**, **Patrik Nemec**, **Enej Lango** in **Matic Bremec**.

V sklopu prireditve se je Gimnastična zveza zahvalila tudi najbolj uspešnim športnikom, ki so v pretekli sezoni zaključili z aktivnim tekmovanjem. Letos je imel to čast **Matjaž Cotič**, ki je zaradi študijskih obveznosti prekinil aktivno treniranje.

Nekaj dni po razglasitvi najboljših gimnastičarjev je 2. februarja v Hotelu Perla

potekala še tradicionalna prireditev Športnik Goriške.

Med prejemniki priznanj so letos bili:

1. ekipa mladink v sestavi **Teja Fabjan**, **Maruša Samec** in **Sara Vuk**, trenerki **Mojca Arčon** in **Urša Vrbec**
2. ekipa mladincev v sestavi **Patrik Nemec**, **Enej Lango**, **Aleks Hvala**, **Maj Mozetič** in **Jure Rupar**, trener **Jurij Arčon**
3. ekipa članic v sestavi **Petra Arčon**, **Veronika Žvanut**, **Kaja Lango**, **Kaja Abramič** in **Ela Kožlin**, trenerki **Mojca Arčon** in **Urša Vrbec**
4. ekipa članov v sestavi **Matjaž Cotič**, **Blaž Petarin**, **Nace Pavlica**, **Peter Saksida** in **Žiga Petarin**, trener **Jurij Arčon**

Med posamezniki pa so priznanja prejeli:

1. **Matic Bremec** – bronasta medalja
2. **Enej Lango** – bronasta medalja
3. **Patrik Nemec** – srebrna medalja
4. **Aleks Hvala** – srebrna medalja
5. **Jure Rupar** – srebrna medalja

6. **Veronika Žvanut** – zlata medalja
7. **Petra Arčon** – zlata medalja
8. **Matjaž Cotič** – zlata medalja •

 Jurij Arčon
 Športna zveza Nova Gorica in arhiv ŠD Partizan

Športnik Goriške 2022

Športna zveza Nova Gorica je 2. februarja v Hotelu Perla izvedla prireditev Športnik Goriške 2022, na kateri so bila podeljena priznanja najboljšim športnikom Goriške za dosežke v letu 2022 in plakete zaslužnim športnim delavcem.

Priznanja so prejeli športniki iz 33 klubov iz 29 športnih panog (atletika, nogomet, kolesarstvo, parakolesarstvo, kajak na divjih in mirnih vodah, odbojka, sedeča odbojka, kotalkanje, namizni tenis, ples, twirling, navijaške skupine, trap streljanje, gimnastika, plavanje, vaterpolo, smučanje, judo, karate, praktično streljanje, budokai, šah, lokostrelstvo, šport invalidov, kegljanje, košarka, jadrnanje in balinanje). Skupaj je bilo podeljenih 162 priznanj, od tega 42 plaket, 99 medalj, 10 priznanj skupinam za tekmovalne dosežke in 10 plaket športnim delavcem.

Tako kot vsako leto so bili med prejemniki priznanj tudi športniki in športne ekipe iz naše občine, skupno so prejeli eno bronasto plaketo, štiri zlate medalje, sedem srebrnih medalj in štiri bronaste medalje. Naj izpostavimo, da je zlate in srebrne medalje podeljeval župan naše občine **Tarik Žigon**.

Vsem športnicam, športnikom in športnim delavcem za dosežene rezultate iskreno čestitamo in jim želimo obilo športnih užitkov in dobrih rezultatov tudi v letu 2023.

[Prejemniki priznanj iz Občine Renče-Vogrsko](#)

Bronasta plaketa

- kvartet (**Lana Pregelj, Jessica Marka,**

Ana Turel, Urška Furlani, Ivana Štrukelj), Kotalkarski klub Renče, trenerka Kaja Arčon

Zlate medalje

- ekipa članic (**Petra Arčon, Veronika Žvanut, Kaja Lango, Kaja Abramič, Ela Kožlin), ŠD Partizan Renče, trenerki Mojca Arčon, Urša Vrbec**
- Veronika Žvanut, ŠD Partizan Renče, trenerka Mojca Arčon
- Petra Arčon, ŠD Partizan Renče, trenerka Urša Vrbec
- **Matjaž Cotič**, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**

Srebrne medalje

- **Eni Zorn**, Kotalkarski klub Renče, trenerki **Sara Pregelj, Nika Petelin**
- ekipa mladink (**Taja Fabjan, Maruša Samec, Sara Vuk**), ŠD Partizan Renče, trenerki Urša Vrbec, Mojca Arčon
- ekipa mladincev (**Patrik Nemeč, Enej Lango, Aleks Hvala, Maj Mozetič, Jure**

Rupar), ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**

- Patrik Nemeč, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**
- Aleks Hvala, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**
- Jure Rupar, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**
- **Aurora Ambrož**, jadrnanje, trenerja **Maurizio Scrazzolo, Marcello Meringolo**

Bronaste medalje

- **Ajda Pahor**, Kotalkarski klub Renče, trenerki Sara Pregelj, Nika Petelin
- **Maja Corsi**, Kotalkarski klub Renče, trenerki Sara Pregelj, Nika Petelin
- **Matic Bremec**, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**
- Enej Lango, ŠD Partizan Renče, trener **Jurij Arčon**

 in Športna zveza Nova Gorica in Občinska uprava

Nastop VS Vogrinke v domačem kraju

Vogrinke se v vokalni skupini družijo že več kot 10 let. Skoraj celo leto, razen poleti, se enkrat tedensko pridno zbirajo v pevski sobi v združenem domu z namenom, da jih zborovodkinja **Ingrid Praznik** nauči kakšno novo pesem, ponovi z njimi kakšno, ki so jo znale že prej, in da si seveda kaj povedo. In kar se naučijo čez leto, rade pokažejo tudi drugim, še najraje svojim v domačem kraju. Tako so se v decembru odločile, da bodo leto zaključile s kratko prireditvijo pred prazniki.

Da se ne bi samo pelo, so za popestritev na pobudo predsednice vokalne skupine **Alenke Kravos** v svojo sredo povabile

še mlade člane domače **Godbeniške šole Vogrsko**. Ti so se seveda z veseljem odzvali in zaigrali nekaj skladbic. Povabila je bil vesel tudi **Boris Jež** – pripovedovalec zgodb, ki je vse prisotne popeljal v čas Janeza Svetokriškega in Matije Vertovca. In ker se pri Vogrinkah poje predvsem ljudske pesmi, želi pa se ohranjati tudi stare ljudske običaje, so hotele pokazati tudi, kako se je plesalo

nekoč. Tako so se na odru zavrteli člani **Folklorne skupine Na placu** iz Šempetra.

Vse to različno dogajanje sta na svojstven, hudomušen način povezovali **Katarina Valič** in **Damjana Furlan**. Poslušalce sta kakor vedno spravili v dobro voljo.

Večer je bil prijeten in sproščen, publika zadovoljna, nastopajoči veseli. Vogrinke pa bi bile še bolj vesele, če bi v svoje vrste pridobile še kakšno novo članico. Se splača priti pogledat na vaje – kakšno zapeti je vedno lepo. ●

 VS Vogrinke
 arhiv VS Vogrinke

Glasbeno potovanje med filmskimi uspešnicami

Leto 2023 so mladi godbeniki z Vogrskega pričeli zelo aktivno. Pod vodstvom **Kristine Saksida** in **Mojce Cej** so se intenzivno pripravljali na nastop v čezmejnem projektu z naslovom Gremo v kino. Projekt je nastal na pobudo **Vokalne skupine Briške trcinke** iz Kulturnega društva Briški grič iz Števerjana, vodila pa sta ga Mojca Cej in **Igor Peric**.

Namen tega dogodka je bil združiti in okrepiti delovanje različnih društev, zasedb, solistov in igralcev na področju petja in filmske glasbe. Glasbeni program so poleg **Pihalnega orkestra Kras** oblikovale tudi solistke in številne vokalne skupine (Briške trcinke, **Ženska vokalna skupina Bisernice** iz Kromberka, **Ženska vokalna skupina Jezero** iz Doberdoba, **Dekliški zbor Zarja** iz Dornberka, **Vokalna skupina Biseri** iz Vrha, **Otroški pevski zbor KD Sovodnje**, **Briški slavčki** iz Števerjana, **Veseljaki** iz Doberdoba, **Otroški zbor Etko Mužetko** iz Vrha). Dijaki **Umetniške gimnazije Nova Gorica** so z vmesnimi prizori povezovali program, ki ga je popestril tudi nastop mladinske break dance skupine iz Gabrij.

Med številnimi nastopajočimi so bili tudi učenci Godbeniške šole Vogrsko.

Med več kot sto nastopajočimi pa so bili tudi učenci **Godbeniške šole Vogrsko**, ki so se z veseljem odzvali povabilu za sodelovanje pri tem velikem projektu. Ob tej priložnosti so svoje instrumente pustili doma in v tem glasbenem potovanju med filmskimi uspešnicami nastopili kot eden izmed pevskih sestavov.

V ritmu melodij znanih filmov, tako slovenskih kot tujih, se je čudovit glas-

beni popoldan počasi prevesil v večer in se zaključil s prijetnim druženjem. V sovodenjski občinski telovadnici, kjer je dogodek potekal, je bilo moč čutiti veselje in zadovoljstvo. To pa je zagotovo odlična popotnica za nadaljnje glasbeno ustvarjanje. •

 Valentina Gregorič Saksida
 Primorski dnevnik

Nič več osamljena ni naša Notna hiša

Pri godbeniških glasbenih uricah, ki redno enkrat tedensko potekajo na Vogrskem, otroci počasi, a temeljito spoznavajo glasbeno pravljico Notna hiša, katere avtorica je Petra Slak.

Ta velika hiša je stala sredi zelenega vrta in bila je v začetku žalostna in osamljena. A nato so se vanjo pričele naseljevati note, najprej debelušen C, vesel G, športnik E in tudi vsi ostali prisrčni toni so se vztrajno pridruževali. Naenkrat je bila hiša polna očarljive glasbe, prijetnih melodij in udarnih ritmov, ki jih združeno ustvarjajo nadvse nadobudni otroci.

Če želiš v godbeniški raj, brž se k nam na Vogrsko podaj. •

 Kristina Saksida
 arhiv Godbeniške šole Vogrsko

Vogrinski časi – zbornik in plošča ob 90. obletnici Pihalnega orkestra Vogrsko

»Biti godbenik je način življenja in lahko si šteješ v prav posebno čast, da si del vaše tradicije, ki traja že 90 let,« je stavek, ki ga lahko zasledimo v zborniku **Pihalnega orkestra Vogrsko**.

Obsežen zbornik z naslovom *Vogrinski časi* je mladostno in dinamično oblikovan ter obogaten z veliko fotografijami. Prične se z opisom domače vasi Vogrsko in prostorov, v katerih je orkester imel in še vedno ima vaje. Svoj prvi uradni zgodovinski zapis pa je dobil tudi godbeni podmladek – **Godbeniška šola Vogrsko in Šolski pihalni orkester**.

Glede na to, da so bila prejšnja leta delovanja orkestra podrobneje zajeta že v predhodnih dveh izdanih brošurah (ob 50. in 70. obletnici obstoja orkestra), je ta zbornik, ki je izšel leta 2022, namenjen predstavitvi zgodovine orkestra v zadnjih dvajsetih letih. To poglavje tudi predstavlja glavni in najboljše del zbornika. V njem so predstavljene dejavnosti orkestra, izpostavljeni pa so pomembnejši mejniki in dosežki. Kaj pomeni biti godbenik, kdo vse so bili dirigenti in predsedniki orkestra skozi celotno zgodovino – vse to in še marsikaj zanimivega si lahko preberete v tem zborniku, ki se zaključuje s sproščenim poglavjem z naslovom *Godbeniki so povedali*. Zanimivi in prisrčni zapisi godbenikov vas bodo zagotovo prijetno presenetili in razveselili.

Tudi izdana plošča ali CD nosi naslov *Vogrinski časi*. To je naslov po istoimenski skladbi, ki je bila ob priložnosti praznovanja 90-letnice Pihalnega orkestra Vogrsko napisana izpod peresa **Roka Nemaniča** na podlagi ideje dirigenta **Nejca Kovačiča**. Delo je večstavčno in

opisuje dogodke in dogajanja skozi godbena leta v obliki štirih letnih časov, povzetih po slovitim delu Antonia Vivaldija. V stavkih slišimo že znane melodije iz različnih obdobij orkestra in lokalne skupnosti. Predstavijo se solisti, različne sekcije in celoten orkester v polnem sijaju. Zazibamo se lahko v ritmih sambe, valčka, vse do twista. Ne le godbeniki, ampak tudi poslušalci lahko v teh posnetkih prepoznajo katero značilnost v zagrani ali pa tudi samo nek krik, ki spomni na določen glasbeni dogodek ali nastop orkestra iz preteklosti. Godbeniki pa so pripravili in posneli tudi druge skladbe, ki so na

teji plošči. To so tri originalne skladbe za pihalne orkestre: poživljajoča koncertna koračnica *Nexus for the Future*, skladba *Illumination*, ki je delo ameriškega skladatelja Davida Maslanka in Zlatorog, slovenska koračnica Vinka Štručla z vsem poznano melodijo Jakoba Aljaža Oj, Triglav, moj dom v triu.

December 2022 se je v zgodovino Pihalnega orkestra Vogrsko zagotovo zapisal kot nadvse pomemben mesec tudi zaradi izdaje zgoraj opisanega zbornika in zgoščenke, ki sta praznovanju te častitljive 90. obletnice dodala prav poseben pečat. Godbenice in godbeniki orkestra upajo, da bodo ti *Vogrinski časi* uresničili svoj namen in jih bo slišalo in prebiralo čim več ljudi. Zbornik in plošča sta na voljo tudi v nekaterih slovenskih knjižnicah, plošča *Vogrinski časi* pa se pri razpisu Zveze slovenskih godb poteguje tudi za najboljši godbeni album 2020–2022. Držimo pesti, da bodo ocenjevalci uvideli vogrinsko kreativnost, ustvarjalnost in predanost godbeništvu. •

 Tina Saksida
 arhiv PO Vogrsko

Prešernov dan v Bukovici

V torek, 7. februarja, na predvečer Prešernovega dneva, slovenskega kulturnega praznika, je bila v Kulturnem domu Bukovica v dvorani Zorana Mušiča ob 19. uri proslava, ki sta jo organizirala **Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga** in **Kulturno-turistično in športno društvo Bukovica-Volčja Draga**.

Slovenski kulturni praznik je zagotovo dogodek, ko se zavemo pomena kulture, se spomnimo vseh ustvarjalcev, ki so in še ustvarjajo kulturo ter z umetnostjo dvigajo našo zavest in naš ponos, da smo Slovenci. Ne glede na dejstvo, da smo majhni in nas je malo, so iz našega naroda izšli mnogi svetovno znani kulturni delavci in umetniki. Prav je, da se jih spomnimo, saj njihova dela ostajajo trajen zapis naše kulturne dediščine in krasijo naš svet ter nas bogatijo in združujejo.

Proslavo so začeli pevci **Vokalne skupine Lijak 1883 - Vogrsko**, ki so zapeli Prešernovo Zdravljico in s tem poudarili pomen Prešernovega dneva. Napovedovalka in povezovalka proslave **Irena Rovnan** se je pevcem zahvalila in pozdravila vse navzoče. Predstavila je Franceta Prešerna in pomen kulturnega praznika ter z umetniškimi verzi in besedami povezovala program in napovedovala nastopajoče. Proslavo so s svojim nastopom obogatili: Vokalna skupina Lijak 1883-Vogrsko, recitator **Robert Petrovčič**, otroški pevski zbor **Kričači**, ki sta ga vodili **Adrijana Črnič Lazič** in **Katarina Tischer Gregorič** ter na flauti spremljala **Lina Črnič Lazič**, recitatorka **Karmen Vidmar**, mlada pevka **Emma Furlan** ob spremljavi **Matevža Furlana** iz Šole petja in glasbe Barbare Šinigoj ter violinist **Savo Vrabec**, ki je nastopal skupaj s harmonikarjem **Milošem Mozetičem**.

Predsednik KS Bukovica-Volčja Draga **Mitja Gregorič** je v nagovoru povedal tudi, da se on, pa tudi ostali, v otroštvu

in mladostniških letih ni še popolnoma zavedal pomena kulture. Ta raste z nami in šele tekom življenja spoznamo, kako pomembna je za naš razvoj. Zato je vesel, da so tudi njegovi otroci člani pevskega zbora Kričači in jim skuša na lep način

- približati ljubezen do kulture. Na koncu se je zahvalil Kulturno-turističnemu in športnemu društvu Bukovica-Volčja Draga za organizacijo proslave ob Prešernovem dnevu in njihovi predanosti pri kulturnem delu v vasi in občini, ki jo izkazujejo tudi ob drugih praznikih.

Po koncu prireditve smo se še malo zadržali v prijetnem klepetu ob topli pijači. Bilo nam je lepo in čas nam je prav hitro minil. Upajmo tudi, da bo nekoč obveljal Prešernov verz »Prepir iz sveta bo pregnan« tudi v tistih krajih, kjer si žal tega danes še ne morejo privoščiti. ●

 in Jože Ropoša

Ženska

Nekdo trka na vrata. Radovedno stopim prednje in v hrupu besed srečam le odmev velikih besed, ki prepredajo v pajčevino ujeto emancipacijo, enakopravnost, enakovrednost, spol ... Nikjer ne vidim časa tega trenutka, ki s pravičnostjo in odpravo diskriminatornosti večno opevanega pojma enakosti prinaša novo podobo ženske.

Da, tiste ženske, ki naj na krilih ne bi nosila teže, ki so ji jo nadeli, da le ne bi poletela v svet, kjer njih misli ne morejo ustvariti lastne zmožnosti, doumeti stvarnost. Res velik je odsev vrednote tega bitja, ki kljubuje družbenemu ustroju že tisočletja, ki z jutrom vdahne novo življenje in z nočjo postane mati Zemlje. A kljub svoji veličini postane z dnevom le spotika nekomu, ki jo v zameno hvaležnosti povečuje in nato spreobrača v tisto, kar odtuja pomen njenega biti v vrednost njegovega pomena. Sprevrže jo v tisto, kar njeni podobi nadene žig, kar v

raju bilo je storjeno. Vendar ona se ne da, saj v zavetju večnosti biva ženska, svojim jazom podrejena, a neumrljiva. Včasih nežna kot solza, ki tiho cveti, včasih kot vihar, ki divja in se bori.

Ne pozabimo, da je ženska, četudi nepopolna, simbol življenja in lepote, ki nas spremlja skozi ves svet in nam odpira vrata v neznano, v temo tistega delčka nas, da bi le odkrili delček svojega pravega

bistva. Naj nas njen pogum in vztrajnost navdihujeta v sanjah in dejanjih, ko se borimo za svoje cilje. Bodimo mogočni, bodimo modri z zavedanjem o pomenu resnice in ji dopustimo sprehod po brvi življenja enakosti.

Poklon ženski

Mogočnosti te muze so se dotaknile tudi roke našega občana **Bojana Ožbota** iz Lamovega, ki lastna občutenja vrednot izraža na načine, ki se nas dotaknejo ob pogledu na stvarjenje podob. V poklon ženski in vsem ženskam nam je ob dnevu žena poklonil del svoje ljubezni in spoštovanja, ki ga je skrbno vklesal v lik nje, v steber mogočnosti, v tisto, kar tvori celoto, v ŽENSKO.

 Irena Rovan
 Jože Ropoša

Umetnine, ki jih je **Neda Blagonja** uredila v lično razstavo, bodo krasile avlo Občine Renče-Vogrsko v marcu in aprilu. Vsaki obiskovalki Bojan poklanja leseni cvet. ●

Čudovit zimski dan, ko smo instrumente zamenjali za sanke

»Zdej pa gremo skupej cik, cak, cik, cak ...« se glasi pesem Retro benda. In v takem cik cak ritmu smo se tudi mi zapeljali po belih strminah, vendar ne s smučmi, temveč s sankami. Člani **Pihalnega orkestra Vogrsko** smo se v soboto, 11. februarja, odpravili na izlet v Kranjsko Goro.

Naša dogodivščina se je začela na domačih tleh na Vogrskem, kjer nas je prijazen šofer naložil na avtobus, in že kaj kmalu smo se

podali na pot. Pot je bila dolga, a v dobri družbi je hitro minila. Reševali smo kvize, poslušali glasbo, se smejali in se seveda pogovarjali o marsičem. Pred samim sankanjem smo se toplo oblekli in tako pripravljeni nestrpnost čakali na spust po beli strmini, ki je bila na

določenih delih kar močno vijugasta. Na štartni položaj so nas organizatorji sankanja pripeljali s posebnim vozilom – unimogom.

Pred prvim spustom so nam pojasnili določene stvari, med drugim tudi, kako se pravilno zavija. In že smo se podali po strmini.

Po progi, dolgi približno 2,5 km, smo se spustili dvakrat. Prvič malce plašno, drugič pa že kar korajžno. Po dveh spustih smo si seveda zaželeli vsaj še enega spusta, da bi bilo vse »tip top«, a žal to ni bilo mogoče, zato smo se odpravili na večerjo. Dobro smo se okrepčali in seveda veliko nasmejali. S polnimi želodčki in številnimi novimi lepimi spomini smo se odpravili domov. Bilo je res lepo in želimo si, da bi se še kdaj kam odpravili. Zato bomo vztrajno hodili na vaje, da se nam ta želja uresniči. ●

 Sofija Lisjak
 arhiv PO Vogrsko

štirinajsta ŠELAMIJADA V RENČAH v soboto, 25. marca 2023

- od 10. ure do 13. ure** **PRIJAVA TEKMOVALCEV**
ODDAJA ŠELAMOV – TUDI DIVJAČINSKIH – ZA OCENJEVANJE
- po 13. uri** **STROKOVNO OCENJEVANJE ŠELAMOV**
DRUŽABNO SREČANJE
- ob 18. uri** **POKUŠINA ŠELAMOV**
NAJ ŠELAM PO IZBORU PUBLIKE
- ob 20. uri** **RAZGLASITEV REZULTATOV**

Tekmovanje bo potekalo v Kulturni dvorani v Renčah

VABLJENI!

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče

**NAJBOLJŠI ŠELAMI
BODO NAGRAJENI**

Spomini Erneste Masten

V začetku letošnjega februarja sem obiskal **Ernesto Masten** (roj. Arčon) iz Volčje Drage. Letos bo praznovala 95 let, vendar se še vedno živo spominja dogodkov iz svojih otroških in mladostniških let. Na žalost se je lansko leto nesrečno poškodovala in dokler ne bo okrevala, je prisiljena ostati v postelji. Ernesta mi je že večkrat pripovedovala zanimive zgodbe iz svojega otroštva in mladosti in škoda bi bilo, da bi šle v pozabo, zato sem sklenil, da jih zapišem. Ker tudi njeni spomini prispevajo k obogatitvi zgodovine našega kraja in občine, jih bom predstavil v *Občinskem listu*.

V spominu so ji ostale tudi pripovedi mož, ki so morali služiti cesarju med 1. svetovno vojno, pa žensk in deklet, ki so bile zaradi vojne prisiljene zapustiti svoje domove in oditi v begunstvo. Na fotografiji, ki je tu objavljena, je prikazana celotna družina Arčon. Posneta je bila med prvo vojno, nekaj dni pred odhodom v begunstvo, to je 30. julija 1916. Na sredini fotografije pri drevesu v civilni obleki stoji Ernestin oče **Ivan**, pod njim sedi njen nono in desno od njega nona, ostali pa so Ivanovi bratje in sestre z otroki. Kmalu zatem, ko je bila

fotografija posneta, so za naše kraje prišli še težji časi. V noči z 8. na 9. avgust 1916 je padla Gorica; to pomeni, da so Italijani zavzeli Gorico in se je bojna linija premaknila na našo stran reke Soče, to pa je bilo veliko bližje našim krajem. Zaradi tega so morali vsi vaščani iz naših krajev po ukazu vojaških oblasti takoj zapustiti domači kraj. Med

njimi so bili tudi Ernestin oče Ivan, ki je bil invalid in zaradi tega ni bil vpoklican v vojsko, ter njena babica, dedek in ostalo sorodstvo. Svoje najnujnejše imetje so naložili na voz, zapregli dva vola in se 9. avgusta peš podali v begunstvo. Odšli so v Šmarje-Sap, to je naselje blizu Ljubljane v občini Grosuplje. Doma so morali pustiti prašiče in ostale živali, ki jih niso mogli vzeti s seboj. Seveda so tudi oni zapustili dom s težkim srcem in odšli na pot v koloni z ostalimi begunci. Celo pot so prepeščili. V Šmarju-Sapu pa so bili lepo sprejeti od domačinov in so se pri njih nastanili. Prodali so vola in pomagali okoliškim kmetom pri kmečkih in hišnih opravilih. Resda niso živeli v izobilju, a hrano so

imeli. Med njimi in domačini so se stcale tudi prijateljske vezi. Tako je tam njen oče Ivan spoznal domačinko **Rozalijo** (Rozo), ki je postala njegova žena in se je po vojni preselila na Gmajno (Volčja Draga 79). Tu sta si Ivan in Roza ustvarila družino, leta 1928 pa se jima je rodila Ernesta.

Ernesta mi je povedala še veliko zgodb, ki jih je slišala od svojih prednikov in sosedov, pa tudi tiste, ki jih je sama doživela. Predstavil jih bom v naslednjih številkah *Občinskega lista*. •

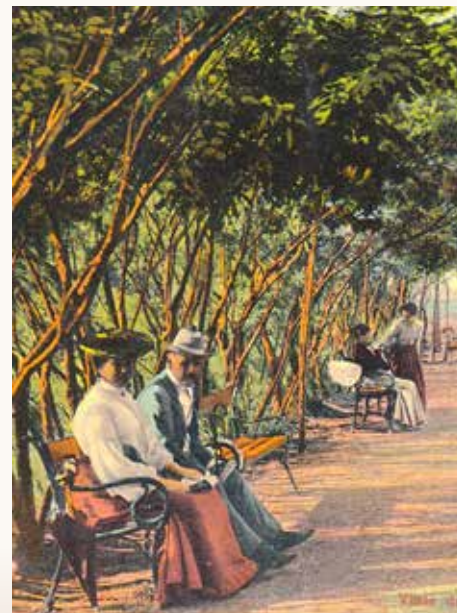
✍️ Jože Ropoša
📷 fotografijo hrani: Vanda Ožbot

Anica Žemlja

Anica Žemlja je bila po enem letu, ki ga je preživela v Volčji Dragi, nad krajem navdušena in tega ni skrivala niti v pismih, ki jih je pisala svojim prijateljicam. Prezela jo je naša mila goriška klima in možnost dolgih sprehodov, ki so ji pomenili sprostitve. Na sprehodih je nabirala cvetlice in v hiši je imela vedno sveže šopke. Seveda je v njej tlelo upanje, da bo kmalu postala mama. Zavidala je mladim mamicam, ki so se sprehajale z majhnimi otročiči. Z možem Francetom sta na Dunaju naročila 70 cm visokega Amorja, ki ga je postavila na

svojo knjižno omaro, da bi njegove strelice obrodile srečo, po kateri je hrepenela. Veselila pa se je tudi izletov, ki sta jih načrtovala z možem, še posebej praznovanja velike noči. Tako je 4. aprila 1908 pisala Ferdinandu Omejčevi v Ljubljano:

»Breskve in mandeljni že cveto! Vse je zeleno in polno pomladnega cvetja. Iz vsacega sprehoda prinesem domov šopek. Nakrat bo nastopila Velika noč. Jaz se je nepopisno veselim letos, ker mi moj ljubi pripravlja tako krasne pirhe! Saj bova obhajala obenem obletnico najine poroke. Takoj po vel. noči pohitiva v Benetke. Odlasala sva od meseca do meseca, ker so nama vsi odsvetovali hoditi pred pomlad-

jo. Se Te bom že kaj spomnila! Vprašaj, če me nič ne vleče v Lurd. O da, samo z romarskim vlakom ne! Saj je še pri vsem komfortu mučno dolgo voziti se, kaj šele v taci razmerah. Midva letos ne misli na praviti nobene daljše ture; kvečjemu če se bova peljala v Prago. A prihodnje leto, če Bog da, peljeva se v Monakovo... A krajših izletov imava projektiranih mnogo za letos. Najprvo nameravava pogledati mej Beneške Slovence. In sicer misliva hoditi večinoma peš, ker se ima tako več užitka. Ostala bova kake tri dni zunaj in dobila

boš obilo oglednic. Ali jih kaj nabiraš? Jaz jih že davno ne štejem več: v pisalniku sta dva predala že čisto polna. Kar se tiče krajevnih ali pa reprodukcij znamenitih slik, je kaj poučen ta šport. Kaj pa z znamkami se kaj baviš? Moj album ima že precejšnjo vrednost, a sedaj že dalj časa ni nič prikalo vanj. Saj ni več časa za take stvari! V prostih urah vzame korespondenca največ časa in čtiva tudi ne zamudiva. Vsak večer vsaj ena urica mora biti posvečena knjigi. Kaj pa ti, ali kaj čitaš? Škoda da Ti ne morem pokazati svoje knjižnice, gotovo bi

Te zanimala. Pred kratkim dobila je moja omara tudi zunanji okras: 70 cm visokega Amorja, ki strelja po sobi; naročila sva ga z Dunaja. -Kaj naj še povem? V Ljubljano me ne vleče čisto nič; zato me najbrž ne bo tako kmalu. No, kadar pridem, se te ne bom ognila» •

 in Jože Ropoša

Kratek pregled 3. italijanske ofenzive

Začetek 3. italijanske ofenzive je bil 18. oktobra, trajala je do 4. novembra. Čeprav je bila že pred začetkom ofenzive povečana dejavnost italijanskega topništva in letalstva. Kljub temu da je poveljnik italijanske vojske grof Cadorna pred začetkom 3. ofenzive močno povečal število srednjega in težkega topništva v 2. in 3. italijanski armadi, pa ni dosegel zelenega učinka.

Branilci so se še vedno trdoglavo upirali, in sicer na trdem kraškem bojišču kopali vedno globlje zaklone in kaverne (bunkerje) in nekako preživeli obsežno italijansko bombardiranje. Jarke so zakrivali z lesom in tramovi iz porušenih hiš. Na pomoč so jim prišle tudi tehnične enote. Vendar je kamniti kraški teren tudi pri avstro-ogrski armadi terjal vedno večji krvni davek. Po kraških gmajnah so rasli vedno novi gro-

bovi, a boji so se nadaljevali. Tako da je poveljnik 20. HID (20. ogrske domobranske divizije) general Lukachich 21. oktobra od poveljnika korpusa nadvojvode Jožefa nujno zahteval rezervne enote, saj je bil že v brezupnem položaju. Obstajala je nevarnost, da bo padla obrambna linija. Poleg Debele griže oziroma Doberdobske planote pa so italijanske enote poskušale zavzeti goriško mostišče in s tem tudi Gorico, ki je poleg Trsta veljala za večja cilja italijanske vojske. Dosego teh ciljev je zahtevala tudi italijanska vlada. Tu je uspešno obrambo postavil general Erwin von Zeidler, ki je poveljeval 58. diviziji. V diviziji sta bili tudi 4. in 5. GbBrig (gorska brigada), sestavljeni pretežno iz Dalmatincev in Hrvatov, ter tudi 17. Inf. Reg. (17. ljubljanski pehotni polk, imenovan tudi polk kranjskih Janezov), ki so nepopustljivo branili slovensko zemljo na goriškem bojišču. Vedno večja je bila potreba po strelivu in vlaki so do Volčje Drage vozili neprestano in s tem povzročali prometne zamaške. Zaradi tega so vlaki v obratni

smeri, ki so prevažali ranjence, stali po več ur na postajah. Še vedno je bila prisotna kolera, vendar je bilo vedno manj primerov te bolezni. Tako je časopis *Clevelandska Amerika* v številki 89 dne 5. novembra poročal: »Nekaj drobiža iz Gorice: kolera se pojavlja le tupa-

tam, več dni ni nobenega slučaja, potem eden. V okolici je tudi pojenjala. Barake v Renčah so prazne.»

Kot zanimivost: v času 3. ofenzive je bil doma v Volčji Dragi **Avgust Arčon**, ki je pred vojno končal šolanje za podčastnike v Karlovcu in bil podčastnik v 17. pehotnem polku. Kot domačinu so mu zaupali, da je organiziral in vodil dostavo vode in hrane enotam na bojnem položaju ter tudi premike enot po najbolj varnih poteh. Avgust Arčon je končal vojno kot *Stabsfeldwebel* (štabni narednik). •

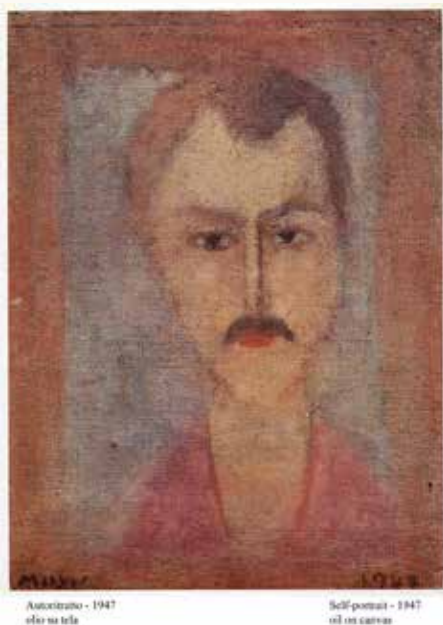
 in Jože Ropoša

Popotnik: od Bukovice, Maribora, Ljubljane do Benetk in Pariza

»Jaz upam, da ne iščem. Ne vem, kaj bi rekel. Govorite o Popotniku. Celo življenje slikarja je nekaka pot in edino, kar je važno, je, da ne išče, ampak, da nosi v sebi in da, ko ima neko gotovo emocijo, pride iz njega, ne da bi hotel in iskal in se trudil in bil v skrbeh, pride samo od sebe na dan, kar imate v sebi, če imate kaj v sebi.« (Zoran Mušič)

Slikarja **Zorana Mušiča** so oblikovala različna okolja, ki so močno vplivala na njegovo življenjsko in umetniško pot. V 96 let dolgem življenju, od prvega desetletja 20. stoletja do prvih let 21. stoletja, je okusil vso tragedijo in težave človeka tistega časa, ko je bilo njegovo življenje determinirano z doživljanjem in udeležanjem vseh človekovih zblod, ujetih v mnoge načine izražanja sovražnosti človeka do človeka in iskanje nacionalnih in ozko izoblikovanih interesov krogov, ki določajo načine preživetja na tem planetu. Tako kot večina ljudi, umetnikov še posebej, se je podal ne samo v iskanje lastne umetniške prepoznavnosti, temveč najprej v iskanje lastne eksistence, in vse od zgodnjega otroštva najprej v iskanje svojega notranjega in zunanjega prostora, ki bi mu omogočila človeško in umetniško dostojanstvo. Živel je v stoletju dveh svetovnih vojn in večne napovedi tretje, ki je k sreči ni doživel.

To stoletje ga je kot šestletnega otroka pregnalo iz rodnega kraja Bukovica, kjer se je rodil 12. februarja 1909 v hiši številka 54 staršema Antonu Musiču, šolniku, in mami Mariji Blažič, učiteljici, v državi, ki je tedaj nosila ime Avstro-Ogrska monarhija, na večletno begunsko pot: najprej na Štajersko v Arnače pri Velenju, potem za kratek čas domov na Goriško, dokler ni italijanska vojska prevzela tega ozemlja in so fašisti družino znova pregnali na pot. Izpod nove oblasti Kraljevine Italije, ki je zavzela rojstni kraj, so bežali na avstrijsko Koroško v Grebinje (Griffen) pri Velikovcu (Völkermarkt) v Republiko Nemško Avstrijo, ki so jo leta 1920 po koroškem plebiscitu morali kot begunci zapustiti in se ponovno preseliti v popolnoma nepoznano okolje, na Štajersko, v novonastalo Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, v začasna naselja k nepoznanim ljudem:

najprej blizu Mestinj in nato končno v Hoče pri Mariboru, kjer so dolga leta tudi ostali. Fantek Zoran Mušič, takrat je bil star enajst let, Begunec, ki si je želel biti domačin, pa se je novembra 1920 preselil v Maribor. Tu je živel pri različnih družinah, ki so mu po dogovoru staršev z njimi prijazno ponudile prostor pod streho in vsakodnevno hrano. Šele ko se je leta 1930 vpisal na zagrebško Akademijo likovnih umetnosti, se je prvič počutil, da ima neko pravo zatočišče, kamor se lahko brezskrbno vrača. In prvič se je v njem porodil občutek, da morda le ni več Begunec, da je morda postal Popotnik. Preselil se je iz Dravske v Savsko banovino, namesto slovenskega jezika je govoril hrvaški jezik, toda bil je študent, imel je status, ki so ga spoštovali, in prvič občutek, da ga je umetniško okolje sprejemalo. Postal je Popotnik: ker je rad raziskoval, ker se je rad učil in ker se je rad družil in spoznaval. Zato je, da bi si svobodno nabral znanja, za par mesecev odpotoval v Španijo, kjer je bil prvič ustvarjaljen. Bil je slikar in pisec

7719 Zoran Mušič - Avtoportret (Aristote), 1989

Ko si ogleduješ njegove figure, ki jim je dal naslov Popotnik (1994), se zlahka, seveda, če poznaš njegovo življenjsko pot, poistovetiš z njegovo bolečino: velik del življenja je bil Begunec in Popotnik. In postal slikar, ki ga uvrščajo med največje v 20. stoletju.

likovnih tekstov. Bil je sprejet kot umetnik, ki se počasi vzpenja. Bil je spoštovan. Ko se je vrnil v Maribor, je bil sprejet kot umetnik, ki se mu odpirajo vrata galerij in umetniških krogov, ko vmes lahko skoči v Dalmacijo in se počuti svobodnega in lahko brez skrbi in pritiskov odkriva svojo notranjo pokrajino. Na Korčuli, kjer je preživljal nepozabne trenutke, se je počutil kot mlad umetnik in že opažen Popotnik. Toda politične razmere so se v evropskem prostoru ponovno zaostriale, zaradi njih se je hitro umaknil iz Španije in se preselil v Ljubljano. Toda leta 1941 so Ljubljano okupirali italijanski fašisti in vzpostavili Ljubljansko pokrajino. Zoran Mušič je nadzorovan in se v lastni deželi, v lastnem okolju ponovno počuti Begunec. Večkrat se umakne na Primorsko. Ko pa Ljubljansko pokrajino zasede Gestapo in postane del Tretjega Rajha, se ponovno odloči in se umakne iz Ljubljane. Umakne se bliže rojstnemu kraju, v okolje, ki ga pozna in

ga nosi v srcu. Bližje Krasu. Ko v decembru leta 1943 v Trstu dobi stalno prebivališče in postane Tržačan, se prvič počuti samo Popotnik, ki ima dom. Toda ne za dolgo. Postal je v nekem smislu odvisen od bežanja, od begunstva, in išče novo okolje, v katerem bo našel samega sebe. Končno si upa in gre v Benetke. Piše se leto 1944. Toda oktobra istega leta ga na beneški ulici aretira Gestapo, ga najprej pripelje v tržaški zapor, nakar ga deportirajo v Dachau. V taborišče zla in smrti. Tu ni samo Begunec. Tu je tudi Mučenik. Mučenik, ki preživi. In se konec junija 1945 vrne domov, toda ne v Trst, v Ljubljano, kjer sta mama in brat. Tam ne sme biti doma. In spet beži. Spet je Begunec. Tokrat v Gorico, ki je bila pod Zavezniško vojaško upravo. Nekaj mesecev je spet Begunec pri sorodnikih. In kot Begunec se je odpravil v Benetke. V mesto svojih sanj. V mesto, kjer bi živel. Kjer bi ustvarjal. V mesto, kjer bi imel tudi dom. In to doseže. Počasi splahni občutenje begunstva in vse bolj raste občutenje zasidranosti in sprejetosti. Živi v novi državi, v Republiki Italiji. Toda usoda hoče drugače. Leta 1951 v Cortini dobi nagrado, ki mu odpre možnost razstave v Parizu. Mestu, ki je še vedno evropsko središče likovnih dogajanj. In podpiše prvo pogodbo z Galerie de France. Ta mu je potrdila, da bo preživel: kot Umetnik in kot Človek.

Odtlej je samo Umetnik. Postane tudi Parižan in živi tudi v Republiki Franciji. Odslej ima dve mesti in dve državi. In eno domovino. In še vedno ima Kras. Tudi novo okolje ga je sprejelo in vse bolj se počuti zaželenega, cenjenega in ustvarjalno potentnega. Le njegova domovina, tista, v kateri se je rodil, ga še mora sprejeti nazaj. Najprej sprejme njegova dela, leta 1955, ko se prvič udeleži I. Mednarodne grafične razstave v ljubljanski Moderni galeriji. Čez dve leti mu dovoli, da se tudi osebno udeleži odprtja II. Mednarodne grafične razstave, in ga tudi nagradi in zaradi nagrade mu leta 1960 lahko v Ljubljani pripravijo tudi prvo samostojno razstavo. Nato ga domovina nagradi še leta 1967 z veliko retrospektivno razstavo v Moderni galeriji v Ljubljani. Njegova domovina mu je popolnoma odprla svoja vrata in se vse bolj zavedala njegove veličine. Občutek doma se je povrnil. Bil je sprejet, zaželen, cenjen. Ni bil več Begunec. Ko je prihajal domov, je bil Popotnik. In bil je Umetnik.

Zoran Mušič je bil v devetdesetih letih prejšnjega stoletja veliko slikarsko ime, ki so ga častili največji francoski, italijanski, angleški, švicarski, nemški, španski, avstrijski, hrvaški in slovenski likovni strokovnjaki. Umrl je v Benetkah 25. maja 2005. Sloveniji je podaril 134 grafičnih listov in domovina mu je v Brdih v rojstnem okolju njegovih staršev na Gradu Dobrovo postavila prvo stalno zbirko grafičnega opusa. In doslej edino

7716 Zoran Mušič - Dalmatinski motiv, 1951

Cavallini - 1952
olio su tela

Small Horses - 1952
oil on canvas

na svetu. Zoran Mušič se je vrnil domov. ●

✍ Nelida Nemeč

Skenirano iz Rojstno krstne knjige župnije Bilje. Hrani Župnijski arhiv župnijske cerkve sv. Antona v Biljah (foto: Jože Ropoša).

Datum rojstva	v Bukovici št. 54	Vera katoliška	Oče Antonino (Anton) Njegovi starši Datum rojstva	Botri pri krstu	Župnik ki je opravil krst
12.2.1909	Bukovica št. 54	Antonius Zoran Oksušič	Antonino Oksušič magister pek. J. Josephi et Catharinae Feligoy n. 1/6 1882	Jean Oksušič Trogovec	Josip Abram
Krščen 11.3.1909	Krstno ime Antonius (Anton) Zoran	Zakonski otrok moški spol	Mati - Maria Blažič Njeni starši Datum rojstva	Babica pri porodu Terezija Pregelj	

Praznik svetega Vincenca in nedelja Božje besede

Sveti Vincenc, ki so si ga renški zidarji izbrali za svojega zavetnika, goduje 22. januarja. Zato je v renški župniji vsako leto na nedeljo po njegovem godu svečana maša. Ponavadi se izobesi bandera, na kateri je upodobljen sv. Vincenc kot zidar. Pevski zbor pod vodstvom profesorja **Bogdana Kralja** je zapel pozdravno pesem sv. Vincencu v čast.

Letos je bila na isti dan, 22. januarja, nedelja Božje besede. Njeno letošnje geslo se je glasilo: »Razširi prostor svojega šotora, razpni pregrinjala svojih bivališč,« – vzeto iz preroka Izaija (54,2). •

✍ Majda Rusjan
📷 arhiv Slavka Hrasta

Pihalni orkester Vogrsko kot mime – pantomime

Letos so člani **Pihalnega orkestra Vogrsko** dali za pustni vikend na preizkušnjo lastne sposobnosti. Tokrat so se predstavili kot prvi negovoreči pihalni orkester, in sicer kot **mime** (pantomimiki). Na pustno soboto, 18. februarja, se je po dveh letih covidnega premora orkester najprej sprehodil skozi šempetrski plac na pustni povorki, ki jo dolga leta organizira **KŠTM Šempeter-Vrtojba**.

Godbeniki so se vživeli v svoje vloge, saj so v centru povorke prikazali tudi del pantomime. Obiskovalci so bili navdušeni. Že v soboto po povorki pa so se godbeniki podali po domači vasi Vogrsko

in domačine razveseljevali s svojim obiskom in glasbo, ki je donela do poznih večernih ur. V nedeljo se je pustno dogajanje po Vogrskem nadaljevalo. Zjutraj je godbenike že čakal pripravljen voz, s katerim so se odpeljali proti zaselkoma Stara gora in Mali Dunaj.

Povsod so jih vaščani pričakali odprtih rok in godbene pustne šeme obdarili s številnimi dobrotami. Manjkalo pa seveda ni niti tradicionalno kosilo, ki ga je pripravila družina člana orkestra.

Vaščanom se godbeniki in godbenice Pihalnega orkestra Vogrsko iskreno zahvaljujejo za lepe, zares srčne sprejeme in upajo, da so vam polepšali pustni čas in uspešno pregnali zimo. •

✍ Irena Gregorič
📷 arhiv PO Vogrsko

Pustne šeme v Godbeniški šoli Vogrsko

Končno, končno, končno je prišel ... 21. februar, pustni dan, ko si bil lahko kdor koli, ko si lahko počel vragolije, dobil sladkarije, se najedel odličnih krofov, da te je morda celo boletel trebuh. To pa je bil tudi dan, ko so se učenci naše mljeni odpravili v **Godbeniško šolo Vogrsko**. Ne le učenci, tudi učitelji so bili tokrat malce drugačni.

A zagotovo sta širok nasmeh na obraz zvalila dva, prav posebna učitelja – zagreta tenisača, ki sta, kljub temu da

sta namesto instrumentov imela v rokah teniški lopar, odlično poučevala. Iz učilnic so se slišale note, ki so ta dan plesale, občasno tudi v posebnem ritmu. Le kako ne bi bilo tako, saj je prišel norčavi pust in z njim tudi takšna in drugačna presenečenja. Klovni, ljubke živalce in čarovnice, pogumni vitezi, čisto pravi kavboji in še bi lahko naštevali. Ob zvokih njihovih instrumentov so se tokrat učne ure na trenutke spremenile v pravo rajanje. Pa čeprav so ta dan pri pouku igrale le pustne šeme, so bile njihove melodije zares ta prave. •

 Valentina Gregorič Saksida
 arhiv Godbeniške šole Vogrsko

TRŽNICA, TRŽNICA ...

NAPOVEDNIK PRIHAJAJOČIH TRŽNIC V RENČAH,

1. april 2023
10. junij 2023

Pridite, ne bo vam žal...

Napovednik še ostalih dogodkov v Renčah

- 16. 4. Gledališka predstava
- 26. 5. Glasbeni večer
- 10. 6. Kolesarski JURIŠ NA TRSTELJ

DRUŠTVO **KUL-TU-RA** RENČE

Poznate rejništvo?

Veste, kako postati rejnik otroku?

REJNIŠTVO je institut družinskega prava in je podrobno urejen v Družinskem zakoniku, Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti ter Pravilniku o pogojih in postopkih rejniške dejavnosti. Rejništvo je posebna oblika varstva otrok, ki potrebujejo oskrbo in vzgojo pri osebah, ki niso njihovi starši, z namenom omogočiti otrokom zdravo rast, vzgojo, izobraževanje, skladen osebni razvoj in usposobitev za samostojno življenje in delo.

Pogoji za status rejnika: Oseba, ki želi opravljati rejniško dejavnost, mora izpolnjevati zakonsko določene pogoje ter pridobiti dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti. Vloga se vloži pri krajevno pristojnemu centru za socialno delo, ki se določi po kraju bivanja vlagatelja.

Pristojnosti in naloge: O namestitvi otroka v rejništvo in o imenovanju rejnika odloči sodišče. Center za socialno delo nato z rejnikom sklene rejniško pogodbo, v kateri se natančneje opredeli rejniško razmerje s pravicami in obveznostmi pogodbenih strank. Naloga Centra za socialno delo je urejanje namestitve otroka v rejniško družino, spremljanje izvajanja rejniške dejavnosti, stalno sodelovanje z rejniško družino, otrokom ter matično družino. Pri tem je pomembna naloga tudi načrtovanje prenehanja rejništva.

Pogoji in zadržki za pridobitev dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti:

- imeti morate stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
 - zaključeno vsaj poklicno oziroma strokovno izobrazbo,
 - biti morate polnoletni.
- Rejnik ne more biti oseba, ki:
- ji je odvzeta starševska skrb,
 - živi z osebo, ki ji je odvzeta starševska skrb,
 - ni poslovno sposobna,
 - je bila pravnoomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo ter kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, za katerega se storilec

preganja na predlog,

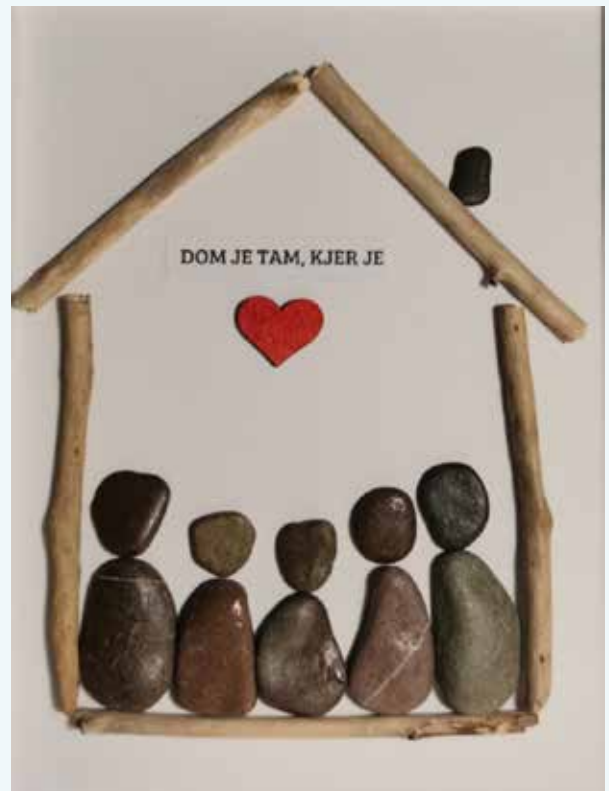
- živi z osebo, ki je bila pravnoomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo ter kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, za katerega se storilec preganja na predlog.

Dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti je mogoče pridobiti po rednem ali izrednem postopku. Za podrobnejše informacije se obrnite na strokovno delavko na krajevno pristojnem centru za socialno delo.

Izvajalec rejniške dejavnosti lahko izvaja rejniško dejavnost kot poklic, kadar izpolnjuje za to predpisane zakonske pogoje.

Pravice in dolžnosti rejnika: rejnik je dolžan predvsem:

- pripraviti sebe in družino na prihod otroka,
- truditi se za čim hitrejšo prilagoditev otroka v rejnikovem domu in za ustrezno ravnanje vseh družine z otrokom,
- nuditi pomoč otroku ob prilagajanju na novo okolje,
- otroka pravilno negovati, vzgajati in mu nuditi primerno nastanitev, prehrano, obleko in obutev ter šolske in osebne potrebščine,
- nuditi otroku primerne igrače, osnovne športne pripomočke in druge pripomočke manjše vrednosti za različne aktivnosti,
- skrbeti za krepitev in ohranjanje zdravja otroka ter mu, če je to potrebno, preskrbeti ustrezno zdravstveno oskrbo prek izbranega osebnega zdravnika,
- pridobivati informacije in sprejemati odločitve povezane z otrokovim vsakdanjim življenjem,
- zastopati otroka v postopku izdaj osebne izkaznice,
- skrbeti za otrokov pravilen odnos do učenja in dela in za privzgojitev delovnih navad,

- skrbeti za vključitev otroka v poklicno usposabljanje ali ustrezno zaposlitev,
- skrbeti za razvijanje in izoblikovanje pozitivne samopodobe otroka,
- pripraviti otroka na odhod iz rejniške družine. Rejnik je dolžan omogočati in vzpodbujati stike med otrokom in starši, izjema velja, kadar so staršem stiki omejeni ali prepovedani na podlagi odločbe pristojnega organa.

Rejnik mora sodelovati v individualni projektni skupini za rejništvo, ki jo imenuje center za socialno delo; najmanj enkrat na pet let se mora udeležiti obveznih usposabljanj na državni ravni ter enkrat letno na lokalni ravni.

Rejništvo in pravica do rejnine

Rejnik je za posameznega otroka upravičen do mesečne rejnine. Ta zajema oskrbnino in plačilo dela. Oskrbnina zajema sredstva za materialne stroške za otroka in denarni prejemek v znesku otroškega dodatka, kot je določen za najnižji dohodkovni razred za prvega otroka ob upoštevanju starosti in šolanja nameščenega otroka.

Poleg rejnine je rejnik ob prvi namestitvi otroka v rejništvo lahko upravičen tudi do

enkratnega prejemka v višini denarnega prejemka za opremo novorojenca.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
SEVERNA PRIMORSKA

Če razmišljate o tem, da bi postali rejnica oz rejniki, ne odlašajte in pokličite strokovni delavki Metko Kogoj na tel. št. 05 330 29 18 ali Tjašo Komac na tel. št. 05 330 29 14 ali pošljete e-pošto na naslov: gpcsd.gorica1@gov.si

Izpoved dekleta o življenju v rejniški družini

Sem A. K. in prihajam iz Ajdovščine. V rejniški družini sem živela 9 let, vse do mojega 18. rojstnega dne. Med tednom sem bivala v Domu Janeza Levca v Ljubljani in tam hodila v šolo. Vikende in počitnice sem preživljala v rejniški družini. Ob prihodu v rejniško družino in ob začetku šolanja v Ljubljani sem doživela hud stres. Z mojo sestrico, ki je bila v isti rejniški družini, sva hodili k mami na obisk. Moj tata je umrl za rakom, ko sem bila stara 9 let, moja sestra pa 3 leta.

Lepo mi je bilo, ko sem videla rejnike prijazne, poštene, pametne, brihtne ... Malo hudo mi je bilo na začetku, ker nisem vedela, kako bo tam. Rejniki so mi pomagali pri učenju za šolo, pri pisanju nalog, pri navajanju na gospodinjska opravila. Pogovarjali smo se o vsem, kar me je zanimalo, hodili smo »pohajati«, na izlete, na morje, v hribe ... Pekli in kuhali smo, veliko stvari sem se naučila od njih. Rejnika sta mi res veliko pomagala, me spodbujala in vem,

da če ne bi bila v rejniški družini, ne bi nikoli dosegla tega, kar sem dosegla do sedaj.

Zapisala A. K.

Pogovor s poklicno rejnico Silvo Ovca

Silva Ovca opravlja rejniško poslanstvo že 30 let in upravičeno velja za eno najboljših rejnico v Sloveniji. Za izvajanje rejniške dejavnosti se je odločila, ker je tudi sama izkusila bivanje v rejniški družini, pri sorodnikih. Takoj po rojstvu jo je mama zapustila, zato je zanjo skrbela sorodnica, ki jo je poimenovala »stara mama« in zanjo do 15. leta prejela rejnino. Ker pa rejništvo takrat še ni bilo tako urejeno, kot je danes, in ker se nihče ni toliko ukvarjal z otroci v rejništvu, je bilo ob zaključku šolanja kar malce hudo.

Silva je imela sicer pri sorodnikih lepo in skromno otroštvo, a želja po »pravi družini« in starših nikdar ni izginila. Svojega očeta ni poznala, ker ji ga je mama zamočala. Meni, da nobena mama nima pravice tega otroku zamočati. Vsak otrok namreč hrepeni po družini, vsak otrok si stika s svojimi starši želi in če otroku to pravico vzamemo, sta hrepenenje in boleča rana le vse večja. Tega se zelo dobro zaveda pri svojem delu, zato na eni strani pomaga otrokom, jim nudi razumevanje, tolažbo in toplino, na drugi strani pa pomaga tudi njihovim družinam. Do sedaj ni imela nobene negativne izkušnje z otroki in starši, saj je probleme vedno reševala sproti, je pa njeno delo pogosto zahtevno in naporno, nepredvidljivo. Vsak otrok, ki pride v rejniško družino, ima svojo zgodbo in potrebuje pozornost. Silva je prepričana, da je najbolj pomembno graditi zaupanje in vzpostaviti dober odnos z otrokom, mu v času odraščanja nuditi pomoč in podporo, po drugi strani pa mu postavljati ustrezne meje in jih upoštevati.

Silva na rejništvo gleda kot na priložnost za novo učenje; vsak otrok in njegova družina sta zanjo nova izkušnja in novo znanje. Prva rejenka je prišla v njihovo družino pred 30 leti, po preteku

osmih let pa je rejnica pri sebi začutila, da jo izvajanje rejništva osrečuje, da jo pomoč drugim otrokom osebno krepi, drži pokonci, zato je v družino sprejela še druge otroke.

V vseh letih izvajanja rejniške dejavnosti je imela Silva v rejništvu 15 otrok. 8 otrok je živelo pri njej vse od ranega otroštva do samostojnosti in z vsemi temi je še vedno v rednih stikih, saj se nanjo obračajo po pomoč, nasvete, prihajajo tudi na obiske v njeno družino. Le dva otroka sta se vrnila v matično družino, večina pa se je po zaključku rejništva odločila za samostojno življenje. Ostalih 7 otrok pa je bilo v rejništvu zgolj za čas vikendov, praznikov in počitnic, v povezavi z namestitvijo v vzgojne zavode in stanovanjske skupine, z njimi nima toliko stikov. Trenutno je pri njej v rejništvu 7 otrok.

Silva poudarja, da je naloga rejnika, da je otroku v pomoč, podporo, da nad njim ne obupa, ko se otrok znajde v stiski, ko neutolažljivo joče, ko ima obdobje upornosti, ko se pojavi agresija, odvisnosti. Odpoved rejniške pogodbe s strani rejnika, v času ko otrok odrašča, je za otroka še ena dodatna negativna izkušnja, do katere ne bi smelo priti.

Sodelovanje s centri za socialno delo, vzgojnimi zavodi in stanovanjskimi skupnostmi Silva ocenjuje kot zelo dobro. Kot rejnica ima občutek, da je slišana in upoštevana, ne boji se več izraziti svojega mnenja. Sprva je sodelovanje s sodišči doživljala kot obremenitev, dandanes pa na to gleda bolj z vidika zagotavljanja koristi otroka. Še vedno na sistemski ravni ni vse tako kot bi moralo biti, a dobro sodelovanje vseh vpletenih v pomoč otroku, omogoča, da se dela dobro. ●

 Po pogovoru z rejnico zapisala strokovna delavka Tjaša Komac

Predstavitev projekta za preobrazbo zavoda Dom na Krasu

V četrtek, 19. januarja, so prebivalcem Občine Renče-Vogrsko predstavniki zavoda **Dom na Krasu** pripravili predstavitev projekta Deinstitutionalizacija zavoda Dom na Krasu. Poleg vaščanov sta se predstavitve v Kulturnem domu Renče udeležila tudi predsednik KS **Alan Čoha** in župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**.

Predstavniki so najprej predstavili zavod in njegovo poslanstvo ter povedali, koliko stanovalcev trenutno biva v matični enoti v Dutovljah. To je javni socialno-varstveni zavod, ki izvaja institucionalno varstvo odraslih oseb z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju in odraslih oseb z motnjami v duševnem in/ali telesnem razvoju. Projekt deinstitutionalizacije, to je prehoda iz institucionalne oskrbe v oskrbo v skupnosti, so začeli izvajati leta 2020. Z njim želijo doseči, da se življenje stanovalcem Doma na Krasu v Dutovljah čim bolj približa vsakodnevnemu življenju v skupnostih. To jim bo omogočilo, da lahko bolj sodelujejo v skupnosti, spoznavajo raznolike načine življenja in lahko bolj svobodno odločajo o tem, kako bodo preživeali svoj čas, in tako bolj odločajo o svojem življenju. S tem jim bo dana možnost,

da bodo z vključevanjem v družbo bolj samostojni in individualni, kar jim bo omogočalo kvalitetnejše življenje. V ta namen so začeli kupovati hiše oziroma objekte, v katere se bodo stanovalci Doma na Krasu preselili, seveda v manjših skupinah od pet do deset oseb, odvisno od velikosti objekta. Stanovalci bodo še vedno ustrezno varovani s strani strokovno usposobljenih delavcev zavoda, ki bodo opravljali tudi dejavnosti socialnega varstva. Tako je pri izbiri lokacij in ustreznih stanovanjskih objektov prišlo tudi do nakupa hiše v Renškem podkraju št. 60. V to hišo nameravajo namestiti deset varovancev, seveda, ko bodo prostore ustrezno uredili in obnovili. Stanovalci se bodo preselili predvidoma jeseni.

Po predstavitvi so odgovarjali na vprašanja občanov, ki jih je predvsem zanimalo, kako bo poskrbljeno za varnost, ali bodo imeli nad stanovalci nadzor ali bodo ti prepuščeni sami sebi, ali se bodo lahko prosto sprehajali po vasi, kako bo v nočnem času in na koga se lahko občani obrnejo v primeru težav. Zanimalo jih je tudi, zakaj je bila izbrana ravno lokacija v Renškem podkraju in ali se bodo na tej lokaciji še širili ter ali imajo v načrtu nakup še kakšne hiše na območju občine. Pomisleke so imeli tudi zaradi neurejene okolice hiše, morebitne nevarnosti padcev, pa tudi glede tega, da cesta nima pločnika do središča Renč ter slabe prometne povezave. Na vsa ta in še nekatera druga vprašanja in pomisleke so predstavniki zavoda dali pojasnila. Ta lokacija je bila izbrana, ker so v Renčah pošta, trgovina,

zdravstveni dom, lekarna, avtobusna povezava, knjižnica in športni objekti. Zagotovili so, da stanovalci ne bodo prepuščeni sami sebi, temveč bodo pod 24-urnim nadzorom in v oskrbi njihovih strokovnih delavcev. Povedali so, da tudi na drugih lokacijah, kjer že imajo skupine stanovalcev v hišah, ni prišlo do nobenih problemov, temveč da zelo dobro sodelujejo z domačini oziroma sosedi. V primeru kakršnih koli težav pa prosijo občane, da se takoj obrnejo nanje oziroma njihovo osebje, ki bo stanovalo v hiši. Glede slabih poti in pomanjkanja pločnika pa upajo, da bo lokalna skupnost (KS oziroma Občina) poskrbela, da se bo tudi ta problem uredil. Ustrezno bodo tudi zavarovali brežino, kjer je nevarnost padca. Zagotovili so tudi, da se stanovalci ponoči ne bodo sprehajali po vasi, saj imajo predpisan hišni red. V hiši bo deset stanovalcev, pet jih bo stanovalo v pritličju, pet pa v nadstropju. Na koncu se je predsednik KS Renče Alan Čoha zahvalil predstavnikom Doma na Krasu in vaščanom, da so se udeležili predstavitve tega projekta. ●

in Jože Ropoša

Dnevni center Mavrica

Dom upokojencev Gradišče, kjer prebivajo tudi nekateri naši starejši občani, je 8. decembra pridobil še nov dnevni center, ki so ga poimenovali **Mavrica**. Odprtja dnevnega centra, ki nudi še možnost začasne nastanitve za starejše občane, se je udeležil tudi takratni predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor**.

Otvoritev centra se je začela s krajšim kulturnim programom. Direktorica Doma upokojencev Gradišče **Jana Hreščak** je povedala, da z odprtjem dnevnega centra obeležujejo tudi 40. obletnico delovanja doma na tej lokaciji. V novem dnevnem centru je na voljo prostora za 14 oseb, začasnih namestitev pa je za 10 oseb.

Slavnostni govornik na otvoritvi je bil predsednik Borut Pahor. V govoru je povedal, da je Slovenija od osamosvojitve naprej razvila zavidljivo število ustanov, naj bo to vrtcev, šol in tudi domov upokojencev. Posebej je pohvalil osebje, ki skrbi za varovanje domov in so popolnoma predani svojemu poklicu, ki ga tu opravljajo. Opisal je tudi primer svoje tete, ki je bila drugačna oseba, a ko še ni bila starejša, so jo

povsod zavračali, le v Domu upokojencev Gradišče so jo sprejeli medse. Po koncu njegovega govora smo se odpravili do novega dnevnega centra. Tu so predsednik Borut Pahor, direktorica Jana Hreščak in najstarejša stanovalka doma, 101 leto stara **Ida Jakopič** prerezali trak in tako Dnevni center Mavrica predali uporabnikom.

Za konec lahko povemo še, da se je dejavnost tega doma upokojencev začela leta 1922 na Stari Gori, kjer sedaj deluje enota Varstveno delovnega centra. Kasneje, pred drugo svetovno vojno, so se preselili v Renče, v zaselek Lukežiči, od tam pa leta 1952 na Gradišče. Sedanje poslopje doma pa je bilo zgrajeno leta 1982. •

Jože Ropoša

AED – avtomatski defibrilator

Vsakdo se lahko znajde v situaciji, ko je potrebno nekemu pomagati zaradi zastoja srca in s tem preprečiti, da bi človek umrl.

Pri zastoju srca je pomembno, da se prvo pomoč začne nuditi takoj, saj že po treh minutah začnejo propadati možganske celice. Vsaka nadaljnja minuta pa zmanjša možnost preživetja za 10 %. Zato nam je pri oživljanju v veliko pomoč defibrilator, ki z ustreznim električnim sunkom srčno mišico ponovno pripravi do delovanja. Tako srce zopet začne poganjati kri po telesu in celice dobijo dovolj kisika.

Zato smo v okviru **Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga** 7. decembra pripravili predavanje in praktični prikaz uporabe defibrilatorja. **Damjana Martinuč** je v imenu Društva upokojencev povabila **Stojana Boliča**, ki je postojnski reševalec in licencirani predavatelj Rdečega križa.

Gospod nam je slikovno in praktično prikazal postopek oživljanja in uporabe defibrilatorja. Ko naletimo na človeka, ki ne kaže znakov življenja oziroma je nezavesten, je pomembno, da pravilno pristopimo k oživljanju. Najprej moramo odpreti dihalno pot, zatem se prepričati, ali diha. Če ne začutimo dihanja, mu moramo začeti dajati umetno dihanje. Po 30 pritiskih prsnega koša (do 5 cm) stisnemo nos in dvakrat vpihujemo v usta prizadetega (usta na usta). Če ni opaznih sprememb in prizadeti ni začel dihati, uporabimo defibrilator. Najprej vključimo defibrilator s tipko ON/OFF, nato pa sledimo glasovnim navodilom in navodilom na zaslonu. Elektrode prilepimo na golo kožo, levo elektrodo na levo stran prsnega koša pod bradavico, desno pa pod ključnico. Seveda imamo različne defibri-

latorje, ampak njihovo delovanje je enako. Potem, ko smo prilepili elektrode, aparat sam analizira, ali je potreben elektrošok ali ne. Postopamo po navodilu iz zvočnika defibrilatorja in ko slišimo navodilo, da je elektrošok potreben, opozorimo, da se vsi od prizadetega umaknejo, in sprožimo elektrošok. Nadaljnje postopke opravljamo po glasovnem navodilu defibrilatorja do prihoda reševalcev. •

Jože Ropoša

Dobrodošli v novi pulmološki ambulanti novogoriškega zdravstvenega doma

V novogoriškem zdravstvenem domu so od letošnjega januarja bogatejši za novo pulmološko ambulanto. V ambulanti se obravnavajo vse akutne in kronične bolezni dihal, rentgenska diagnostika ter vse funkcionalne pljučne in alergološke preiskave (spirometrija, difuzija, pletizmografija, provokacijski testi, alergološka testiranja itd.). Poleg ambulantnega dela opravljajo tudi slikovno diagnostiko pljuč za potrebe medicine dela, v bližnji prihodnosti pa nameravajo še povečati obseg storitev, med drugim uvesti tudi preiskave motenj dihanja v spanju (smrčanje, prekinitve dihanja med spanjem itd.).

Že ob prihodu v ambulanto, kjer vas bo sprejela prijazna medicinska sestra **Kristina Bric**, ki je zadolžena za administracijo in vodenje čakalne knjige, začutite prijetno in sproščeno vzdušje, ki veje med zaposlenimi. Zdravnik pulmolog **dr. Damjan Birtič** najprej določi, katere preiskave potrebuje pacient glede na vzrok napotitve, nato pa se te izvedejo. Inženir radiologije **Primož Uranič** opravi rentgensko slikanje pljuč, medicinska sestra pa izvede dihalne ali kožne teste. Na koncu zdravnik odčita

rezultate opravljenih raziskav in pacienta še pregleda. Po končanem celotnem pregledu pacient prejme izvid z vsemi potrebnimi navodili za nadaljnjo obravnavo. Čakalne dobe ambulante so trenutno zelo kratke oziroma jih praktično ni, na kar je celotna ekipa zelo ponosna.

Ambulanto boste zaman iskali v prostorih matičnega zdravstvenega doma. Locirana je v VID centru v Kromberku, saj so bili tamkajšnji prostori že predhodno najprimerneje urejeni za izvajanje vseh potrebnih preiskav. Ambulanta deluje vse dni v tednu, urnik si lahko ogledate na spletni strani Zdravstvenega doma Osnovno varstvo Nova Gorica. •

 [Nina Bizjak](#)
 [arhiv pulmološke ambulante](#)

Ekipa pulmološke ambulante.

Zdravnik odčita rezultate opravljenih raziskav in pregleda pacienta.

Rentgensko slikanje pljuč.

Izvajanje dihalnih testov.

vinoteka BARIQ

Vinoteka v Renčah? Še mnogo več!!!

PRI NAS DOBITE:

- Izbrana vina najboljših vinarjev iz bližnje in širše okolice
- Domače mesnine in priprava narezkov za domov po konkurenčnih cenah
- Dobrote lokalnih pridelovalcev za lastno rabo ali kot darila

NUDIMO ŠE:

- Prostor za zaključene družbe
- Organizacija dogodkov, kjer se v celoti prilagodimo vašim željam

Odprto petek in sobota od **16.00 do 22.00** ure ter nedelja od **10.00 do 19.00** ure. Ostale dni po dogovoru.

Kontakt in več informacij:

Renče, Trg 28, 5292 Renče

☎ **031 647 448**

031 226 969

✉ vinoteka.bariq@gmail.com

📘 BARIQRence

📷 [vinotekabariq](#)

BARIQ d.o.o., Renški Podkraj 1, 5292 Renče, Slovenija

Povest Prav posebne počitnice spada v zbirko povesti PRAV POSEBNE POVESTI. Posebnost teh povesti je, da so v celoti sestavljene izključno iz besed, ki se začnejo s črko P. Zaradi tega so te povesti še posebej zanimive in inovativne.

Prav posebne počitnice

Primož prične pripravništvo pri privatnem podjetju Polinova. Po prestanem pripravništvu prične privatno podjetniško pot. Postopoma postane pomemben podjetnik. Podjetje poimenuje Platon, po priljubljenem pradedku Platonu.

Primoževu podjetje Platon prične proizvajati prestižna potniška plovila. Prenekatera plovila, ponos podjetja Platon, plujejo preko Pacifika. Plovila povsem prekašajo primerljiva plovila preostalih ponudnikov prestižnih potniških plovil. Po potovanjih potniki pripovedujejo prav presenetljive povesti. Prigode potnikov privabljajo prešteviline popotnike. Podjetje Platon pobira prestižna priznanja povsod po pomembnih prireditvah. Postopoma postane podjetje pravi podjetniški ponos.

Pri podjetju Platon ponovno presenetijo potnike. Predstavijo povsem prenovljeno preokooceansko potniško plovila Parakuda. Projektiranju plovila Parakuda posvetijo prav posebno pozornost. Po podpisanih pogodbah projektanti podležejo pritiskom. Po polletnem preizkušanju pričnejo pro-

izvodnjo plovila Parakuda. Po prestanih preskusnih testih plovilo peljejo prvič preko Pacifika.

Preko Pacifika pluje prvo potniško plovilo Parakuda. Pri plovbi proti plovilu pripluje predmet. Predmet povzroči poškodbo prednje palube. Poveljnik plovila pelje plovilo po predvideni poti proti pristanišču. Poškodba postane prevelika, paluba pa prične postopoma puščati. Potnike prevzame panika. Poveljnik pomiri potnike, potem pa pokliče pomoč.

Poveljnik pelje poškodovano potniško plovilo proti pristanišču. Po prispetju plovilo parkira, potem pa pokliče pomoč. Po prejeti pomoči plovilo pregledajo profesionalni preiskovalci. Po podrobnem pregledu podajo poročilo. Poročilo potrdi poveljnikova pričakovanja. Poškodbe presegajo pričakovanja, popravilo pa pomeni prevelik poseg. Predlagajo popolno predelavo plovila.

Po popolnem polomu premierne plovbe prestižnega potniškega plovila Parakuda, postanejo poslovni partnerji posebej pozor-

ni. Po pregledu poročil prekinejo prenekatere podpisane poslovne pogodbe. Primož postopoma podleže prevelikim psihičnim pritiskom. Po prigravarjanju Patricije poišče pomoč pri psihiatru. Poišče priznanega psihiatra Polha. Psihiater Polh predlaga Primožu posvetovalni pogovor. Predlaga petek popoldne, Primož pa pritrdi.

Posvetovalni pogovor poteka povsem po protokolu. Primož podrobno predstavi psihiatru Polhu probleme, psihiater pa Primoža pozorno posluša. Po poglobljenem premisleku psihiater predlaga Primožu počitnice. Primož privoli. Petra pripravi potrebno potovalno prtljago, Primož pa preventivno pregleda Porscheja. Po preventivnem pregledu preveri podvozje, potem pa priklapi počitniško prikolico. Petra prisede, Primož prižge Porscheja, preveri promet, potem pa pospeši proti prometnici. Po približno polovici prevožene poti prišepne Primož Petri: prav posebne počitnice. Prav posebne, pritrudi Petra. •

✍ Branko Vodopivec

Pobarvanka

Križanka

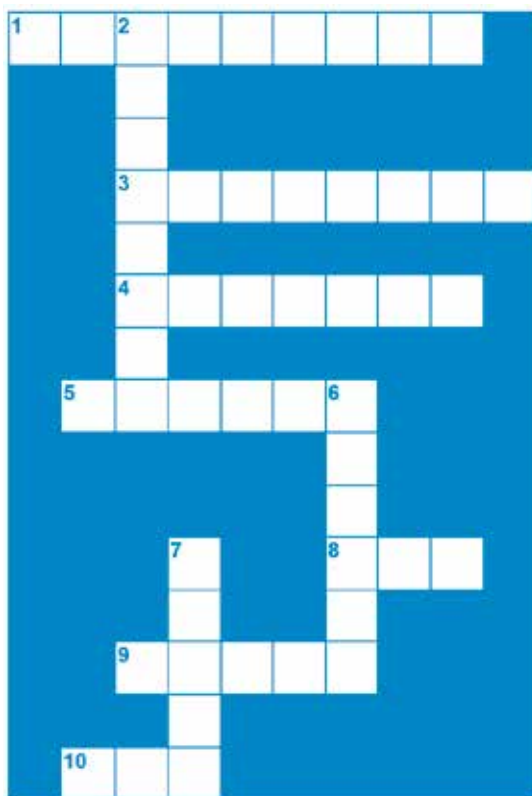
Poskusite rešiti križanko na temo žensk. Veliko uspeha.

Navpično:

- 2. Prva pilotka na Balkanu; Gorišek
- 6. Prva doktorica znanosti; Piskernik
- 7. Znana plezalka; s Klementom Jugom sta skupaj preplezala zahodno steno Triglava; Jesih

Vodoravno:

- 1. Domnevno ljubica Napoleona Bonaparta; Kraus
- 3. Mladinska pisateljica, šansonjerka; Makarovič
- 4. Prva igralka Ida Kravanja
- 5. Zavedna humanitarka, žena Rudolfa Meistra
- 8. Napisala je Muco Copatarico; Peroci
- 9. Naslikala je »Kafetarico«; Kobilica
- 10. Prva doktorica; Mayer

Sudoku

5		6			9	3		2
				6			5	
9		2	5					4
	4	3		8	7			5
	9		2	5				
			3			7		
	7	4		9	1			
1	5				6	4		9

			2	7	9	3		1
			4				8	
				3		2		
2	5			8				
8		6	3					
9							2	4
1		7						
	6				7		5	
5					1			6

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljene v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah. V kolikor gre za celostranski oglas, mora ta vključevati še 4 mm dodatka za porezavo (Bleed 4 mm).

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov:

obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom »ZA OBČINSKI LIST«.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«.
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Priponeke«.
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 10. 5. 2023)!**

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Občina Renče-Vogrsko

Bukovica 43, 5293 Volčja Draga
T. 05 338 45 00
F. 05 338 45 10
info@rence-vogrsko.si
www.rence-vogrsko.si

Občinska uprava Občine Renče URNIK

Ponedeljek: 8:30-12:00
Sreda: 8:30-12:00 in 13:30-16:30
Petek: 8:30-12:00

VELIKONOČNI MENIH

Bližajo se velikonočni prazniki, zato sem bila mnenja, da bi naredila recept za naše otroke. Zakaj pa ne?

Sestavine:

- 35 dag moke
- 2 dag kvasa
- 3 dag sladkorja
- 0,75 dl mleka
- 1 dag soli
- 2 rumenjaka
- 1 vaniljin sladkor
- 7 dag masla
- 1 žlička ruma
- 1 limonina lupinica
- 1 kuhano jajce
- 1 jajce za premaz

Presejemo moko in ob strani naredimo jamico za kvasac. Nadrobimo kvas in ga posujemo z žličko sladkorja. Prilijemo 4 žlice ogretega mleka, posujemo s ščepcem moke in premešamo. Na drugem robu sklede, tako da ne pride v stik s kvasom, na moko posujemo sol. Posebej stepemo rumenjaka s sladkorjem, vaniljinim sladkorjem, maslom, rumom in nastrgano limonino lupinico. Ko kvasac vzhaja, primešamo na sobno temperaturo ogreto mleko med ostalo moko in dodamo še jajčno zmes. Testo gnetemo toliko časa, da postane gladko.

Zgneteno testo postavimo na toplo in pustimo vzhajati 30 minut.

Iz vzhajanega testa oblikujemo tri svaljke, iz katerih spletemo kito. Vanjo vstavimo pirh za glavo in pustimo, da testo ponovno vzhaja. Meniha premažemo s stepenim jajcem in pečemo v ogreti pečici pri 200 °C približno 30 minut.

Želim vam uspešno pripravo in dober tek. ●

Renata Tischer
 Roland Tischer

		3	5	2	
3				3	
	6	3			
			6		5
			6		2
2				3	

Shikaku

Navodila:

Številka v polju pove, koliko kvadratov ali pravokotnikov je potrebno narisati (obrisati), da dobimo pravilno rešitev.

Noben kvadrata ne sme ostati prazen. Če je noter npr. št. 2, narišemo (obrišemo) dva kvadratka, če je 3, pa tri kvadratke.

Opozorilo: rešitev je lahko kvadrat ali pa pravokotnik in ne črka L.

Zavod Dobra pot napoveduje drugo vseslovensko akcijo beleženja spominov starejših

Zavod Dobra pot iz Brkinov že vrsto let osvešča o naravni in kulturni dediščini ter skrbi za njuno ohranjanje. Zato leto že drugič zapored prireja vseslovensko akcijo beleženja spominov starejših, ki bo izvedena s pomočjo nagrajene aplikacije 'Zapisi spomina'. K sodelovanju želijo pritegniti starejše in mlajše iz vse Slovenije in zbrati čim več pričevanj starejših.

Starejši so zakladnica izkušenj in spominov, s svojimi zgodbami nam dajejo uvid v prenekatero življenjsko modrost – če jim le prisluhnemo. Žal pa se v današnji družbi mnogi znajdejo v okoliščinah, ko ne morejo izkoristiti svojega potenciala, saj se soočajo z osamljenostjo in odrinjenostjo na rob. Po drugi strani so tu mladi, ki izgublajo stik z dediščino, s svojo identiteto, preteklostjo. Vrzal med generacijami se pogloblja.

Prav te problematike se loteva Zavod Dobra pot, ki je leta 2021 razvil aplikacijo Zapisi spomina – slednja omogoča beleženje in objavljanje spominov starejših o najrazličnejših vidikih življenja v preteklosti. Aplikacija je lani prejela prestižno nagrado Sveta Evrope in Evropske komisije v sklopu pobude »Zgodbe Dnevov evropske kulturne dediščine« in se uvršča v sam vrh inovativnih projektov s področja dediščine

na evropski ravni. Zavod želi torej z inovativnim povezovanjem tradicionalnega (izročila) in sodobnega (digitalno orodje) povezati generacije, okrepiti vezi med njimi ter starejše vključiti na način, ki jim je najbližji – s pripovedovanjem zgodb o njihovem življenju.

Da bi v beleženju spominov znova povezali celotno Slovenijo in spomnili na to, kako pomembni nosilci izročila so starejši, zavod med 15. in 29. marcem 2023 organizira že drugo vseslovensko akcijo beleženja spominov z naslovom »Zapišimo spomine!«. V lanskem letu se je v akcijo vključilo več kot 100 posameznikov in okoli 20 ustanov iz 11 slovenskih regij, ki so s skupnimi močmi poskrbeli za ohranitev kar 72 zgodb starejših. V letošnjem letu organizatorji računajo na še širšo udeležbo.

V pobudi lahko sodeluje vsak, in sicer kot pričevalec (starejši, ki bi podelil svoje spomine) ali zapisovalec (tisti, ki bi spomine starejših zabeležil oz. vnesel v aplikacijo). K sodelovanju vabijo tudi šole, nevladne organizacije, lokalna društva ter druge ustanove ... skratka vse, ki imate radi dediščino in vam je mar za to, da se zgodbe in spomini ohranijo.

Do več informacij o pobudi lahko dostopate prek spodnje QR kode, v primeru vprašanj pa se obrnite na info@dobrapot.si.

Vabljeni, da se vključite in prispevate svoj delček k ohranjanju naše skupne dediščine.

O ORGANIZATORJIH:

Zavod Dobra pot je zavod za kulturo in sonaravno delovanje iz Brkinov, ki je bil ustanovljen z željo po zaščiti naravne in kulturne dediščine na svež in inovativen način. Zavod že osmo leto prireja izobraževanja, delavnice in usposabljanja za splošno javnost ter razvija programe za podeželsko mladino. S svojimi aktivnostmi si prizadeva naslavljati aktualne družbene izzive ruralnega okolja in odgovoriti na zaznane potrebe kraško-brkinskega, pa tudi širšega slovenskega prostora. V dediščini vidi izreden potencial za trajnostno in sonaravno pot v prihodnost, zato se intenzivno usmerja tudi v projekte za aktualizacijo, popularizacijo in v sodobnem času nujno digitalizacijo kulturne dediščine. Na podlagi dosedanjih dosežkov ekipa zavoda vedno znova ugotavlja, da je dediščina odlično orodje za povezovanje in opolnomočenje skupnosti.

POVEZAVE:

Aplikacija Zapisi spomina:
<https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/>
 Več o vseslovenski akciji beleženja spominov:
<https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/vsa>

PRIJAVNICA:

<https://tinyurl.com/yzzxwh68>

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko Občinskega lista je

10. maj 2023

Naslov za pošiljanje prispevkov za Občinski list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom: ZA OBČINSKI LIST

